

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2024

MICHAELA BINDLOVÁ

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra profesní přípravy

**Poutací techniky a omezení osobní svobody dle zákona
o Policii České republiky**

Bakalářská práce

**Restraint techniques and restrictions on personal freedom according to the
Act on the Police of the Czech Republic**

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

pplk. Mgr. JAN MACURA

AUTOR PRÁCE

Michaela BINDLOVÁ

PRAHA

2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Neveklově, dne 1.3.2024

Michaela BINDLOVÁ

Poděkování

Děkuji panu pplk. Mgr. Janu Macurovi, za jeho odborné vedení při tvorbě mé bakalářské práce, za užitečné náměty, připomínky a postřehy při zpracování, a za trpělivé zodpovídání mých dotazů při konzultacích. V neposlední řadě, chci poděkovat mým nejbližším, kteří mi byli oporou po celou dobu studia.

ANOTACE

Tato bakalářská práce se zaměřuje na poutací techniky využívané příslušníky Policie České republiky při výkonu služby. Podrobně rozebírá, v jakých zákonných ustanoveních je policista oprávněn použít pouta. Obsahuje shrnutí použití služebních pout, druhy služebních pout, jejich zajištění a v neposlední řadě snímání služebních pout. V rámci kapitoly omezení osobní svobody, je vymezen pojem, co to osobní svoboda je a v jakých zákonných ustanoveních najdeme její úpravu. Jsou řešeny konkrétní druhy omezení osobní svobody, které zákon o policii vykládá. Velký důraz je kladen na omezení osobní svobody v režimu zajištění. Jedná se o nejméně používaný institut využívaný policisty. Na to navazuje praktická část práce, kde jsou uvedeny konkrétní příklady zajištění osoby v policejní praxi a následná jejich analýza z pohledu autorky bakalářské práce.

KLÍČOVÁ SLOVA

Policie České republiky * pouta * poutací techniky * omezení osobní svobody * zajištění * zákon o Policii České republiky

ANNOTATION

This Bachelor thesis focuses on restraint techniques used by members of the Police of the Czech Republic in the performance of their duties. It discusses in detail in which statutory provisions a police officer is entitled to use handcuffs. It contains a summary of the use of service handcuffs, types of service handcuffs, their attachment and, last but not least, the removal of service handcuffs. Within the chapter of restrictions on personal liberty, the concept of what personal freedom is and in what statutory provisions we find its regulation is defined. The specific types of restrictions on personal liberty that the Police Act interprets are addressed. Great emphasis is placed on restrictions on personal freedom in the detention regime. It is the most widely used institute used by police officers. This is followed by a practical part of the thesis, where concrete examples of securing a person in police practice are given and subsequently analysed from the perspective of the author of the bachelor thesis.

KEY WORDS

Police of the Czech Republic * handcuffs * restraint techniques * restriction of personal freedom * securing a person * Act on the Police of the Czech Republic

Obsah

Úvod	9
1 Zákon o Policii České republiky	11
1.1 Hlava IX – Použití donucovacích prostředků a zbraně.....	12
2 Připoutání.....	13
2.1 Případ Kummer proti České republice	14
3 Pouta jako donucovací prostředek	17
4 Použití pout a prostředků k zamezení prostorové orientace.....	20
5 Použití služebních pout	22
5.1 Improvizované poutání.....	22
5.1.1 Jednorázová textilní pouta	23
5.1.2 Jednorázová plastová pouta	23
5.2 Druhy služebních pout	23
5.2.1 Náramková pouta řetězková	24
5.2.2 Náramková pouta pantová	24
5.2.3 Náramková pouta eskortní	24
5.2.4 Palcová pouta	24
5.2.5 Pouta spojená čepy	25
5.3 Použití služebních pout strážníky.....	25
6 Druhy poutacích technik.....	26
6.1 Technika poutání ležícího	26
6.2 Technika poutání stojícího	28
6.3 Odváděcí klíč a manipulace se spoutanou osobou	29

6.3.1	Odváděcí klíč teleskopickým obuškem	29
6.3.2	Manipulace se spoutaným	30
6.3.3	Technika stržení spoutané osoby k zemi	30
6.4	Snímání služebních pout.....	30
6.5	Snímání provazových, textilních či plastových pout	31
7	Traumatická asfyxie	31
8	Omezení osobní svobody.....	32
8.1	Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu chování	35
9	Omezení osobní svobody dle zákona o Policii ČR.....	36
9.1	Práva osoby omezené na osobní svobodě	36
9.2	Druhy omezení osobní svobody policí.....	38
9.2.1	Zajištění osoby.....	38
9.2.2	Zajištění cizince	46
9.3	Eskorta osob	47
9.3.1	Zásady eskorty dle čl. 3 ZPPP č. 159/2009	48
9.3.2	Poučení eskortované osoby.....	49
9.3.3	Střežení osoby	50
9.3.4	Provádění eskort.....	50
9.3.5	Druhy eskort.....	50
9.4	Policejní cely	51
9.4.1	Zadržovaná osoba.....	51
9.4.2	Zatčená osoba	51

9.4.3	Osoba dodávaná do VTOS, zabezpečovací detence, ochranného léčení, nebo ochranné výchovy.....	52
9.4.4	Osoba převzatá policistou k provedení procesních úkonů z vazby, výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení, nebo ochranné výchovy.....	52
9.4.5	Osoba předvedená podle § 63 nebo 65 ZoP, nelze-li pro odpor osoby zajistit provedení úkonu uvedeného v § 63 nebo 65 ZoP	52
9.4.6	Druhy policejních cel.....	53
10	Kazuistika a analýza případu	53
10.1	Příklad č. 1	54
10.2	Analýza příkladu č. 1.....	55
10.3	Příklad č. 2	56
10.4	Analýza příkladu č. 2.....	58
	Závěr	59
	Seznam použité literatury	61

Úvod

Tato práce se zabývá problematikou používání poutacích technik Policií České republiky a jejich vlivem na omezování osobní svobody občanů v souladu se zákonem o Policii České republiky.

Téma si autorka zvolila kvůli zvolenému oboru bezpečnostně právních studií, a hlavně z důvodu budoucího nástupu do výkonu u Policie ČR, kde se s touto problematikou bude často potýkat.

Poutací techniky představují důležité nástroje pro českou policii, které slouží v boji proti kriminalitě, k zajištění a omezování pohybu osob, které jsou podezřelé ze spáchání trestného činu nebo porušení veřejného pořádku. Tyto techniky mohou zahrnovat použití pout, teleskopu, elektrických paralyzérů a dalších prostředků, které mají za cíl zamezit útěku právě těchto osob.

Použití poutacích technik přináší otázky ohledně omezení osobní svobody a dodržování lidských práv. Zákon o Policii České republiky stanovuje rámec přesných pravidel a limitů pro použití poutacích technik, které musí být dodrženy při použití těchto prostředků. Je důležité zkoumat, jakým způsobem jsou tato omezení v praxi dodržována a jak mohou ovlivnit osobní svobodu jednotlivce.

Cílem této bakalářské práce je analyzovat, jaké jsou možnosti a omezení používání poutacích technik policií v souladu se zákonem o Policii České republiky. Práce se zaměří na posouzení, zda jsou tyto techniky v souladu s principy právního státu a zda jsou adekvátní vzhledem k ochraně občanů a dodržování jejich práv.

Budou vyjmenovány případy, ve kterých bylo použití poutacích technik problematické a mohlo dojít k porušení zákona v rámci omezení osobní svobody osob. Dále budou analyzovány právní předpisy související s touto problematikou.

Výsledkem této práce bude zhodnocení současného stavu používání poutacích technik policií v České republice a návrhy na případné změny, které by vedly ke zlepšení. Cílem je dosáhnout rovnováhy mezi potřebou zajištění veřejného pořádku a ochranou osobní svobody osob. Bakalářská práce má cíleně

příspěť k lepšímu porozumění této problematice a poskytnout podklady pro další diskusi a případné změny v legislativě či optimální řešení, které zohlední, jak potřeby policie, tak i práva a svobody osob.

1 Zákon o Policii České republiky

Zákon o Policii České republiky neboli zákon č. 273/2008 Sb. Tento zákon vešel v platnost 11.8. 2008 a nabyl účinnosti 1.1.2009. Účelem tohoto zákona je přizpůsobení úkolů Policie České republiky při zajišťování bezpečnosti a organizování řízení policie.

Systém zákona je členěn do 4 částí a 15 hlav.

Část první, Policie České republiky, kdy hlava první vykládá o postavení činnosti Policie České republiky. Hlava druhá obsahuje řízení a organizace policie. Hlava třetí popisuje základní povinnosti, kdy upravuje zásady činnosti policisty, ke kterým musí přihlížet při provedení jednotlivých ustanovení tohoto zákona v každé situaci při každé činnosti. Hlava čtvrtá řeší spolupráci a další vztahy policie, jako je například spolupráce s obcemi. Hlava pátá upravuje omezení osobní svobody. Hlava šestá vykládá o postupu ve vztahu k věcem, zejména to platí v předpokladu, že zásah policie do práv a svobod jednotlivců budou přiměřené účelu, který je jimi sledován. Hlava sedmá upravuje vykazání, které především reaguje na důvodné podezření domácího násilí, na základě nepřiměřeného chování osoby, která má být vykázána. Důležité je zmínit, že tento institut byl včleněn poměrně nedávno. Hlava osmá obsahuje zajišťování bezpečnosti chráněných objektů, prostorů a osob. Hlava devátá vykládá o použití donucovacích prostředků a zbraně, tato hlava bude stručně popsána v konkrétní kapitole. Hlava desátá řeší práci s informacemi, kdy zpracování informací začíná jejich získáním, akumulací, po jejich zhodnocování, zachování a až po jejich zánik. Hlava jedenáctá stanovuje mezinárodní spolupráce, čím může být spolupráce například s Interpolem, či Europolem. Hlava dvanáctá upravuje náhradu škody a náhradu za poskytnutí věcné pomoci. Hlava třináctá stanovuje kontrolu policie, kde související zákonnou úpravu nalezneme v trestním řádu a zákonu o GIBS. Hlava čtrnáctá řeší ochranu názvu policie a udílení darů a medailí. A v poslední řadě hlava patnáctá, která řeší správní delikty, kde je stanoveno vše, co se týká přestupků.

Část druhá byla zrušena. V této části byla původně upravena Inspekce policie. To bylo roku 2011 zrušeno a nahrazeno zvláštním zákonem o GIBS (zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů).

Část třetí, Ustanovení společná a přechodná.

Část čtvrtá, závěrečná ustanovení. Zde je uvedeno, jaké právní předpisy byly zrušeny a účinnost zákona o Policii, která byla zmíněna výše.

Zákon o Policii České republiky je hlavním právním předpisem policistů, kde je stanoveno poslání policie, kterým je zejména jménem státu zajišťovat plnění úkolů v rámci vnitřního pořádku a bezpečnosti. Tento zákon neřeší služebně právní vztahy příslušníků. Pro tento úsek platí služební zákon.

Dalšími právními předpisy, kterými se policista řídí je trestní zákoník č. 40/2009 Sb., anebo další interní akty Policie ČR.

1.1 Hlava IX – Použití donucovacích prostředků a zbraně

„Policie je státním orgánem, který má za úkol mimo jiné zajišťovat práva a svobody osob. Pro efektivní plnění úkolů na úseku ochrany před útoky na tato práva a svobody je vybavena řadou donucovacích prostředků a možností používat zbraň v rozsahu stanoveném zákonem.“¹

Tento zákon pojem donucovací prostředek nedefinuje. Dle výčtu, lze ale určit jejich nesmrtící povahu a lze jej použít jako následek porušení právní povinnosti, nikoli jako trest či odplata. Může to být uplatněno na základě principu subsidiarity. Pokud není možné, dosáhnout požadovaného výsledku jinak.

Výčet zmíněných donucovacích prostředků je stanoven v § 52, patří sem 17 prostředkům které smí policista využít. Podmínkou je, aby byl řádně vycvičen k jejich užití, což je podrobněji stanoveno v § 51. Do této enumerace patří

¹ Mates, P.; Slabý, A; Škoda, J; Šmerda, R; Vavera, F. *Zákon o policii s komentářem*, 3. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2023. 229 s. ISBN 978-80-7380-917-1.

například hmaty, chvaty, údery a kopy; obušek a jiný úderný prostředek; úder střelnou zbraní; pouta. Pouta autorka více rozebere v bodě 2.1.

2 Připoutání

Policista je oprávněn využít připoutání, které slouží k omezení volného pohybu osoby. Případy, kdy může policista toto oprávnění užít, je v případech taxativně stanovených zákonem, a to při fyzickém napadání osoby policisty či osob jiných, ohrožování vlastního života, poškozování cizího majetku anebo při pokusu o útěk. Podstatou toho je, že se osoba, musí dopouštět, některého jednání z výše uvedených a pokud se jedná o pokus o útěk, stačí pokud se o něj osoba alespoň pokusí. Důvodná obava, že se takového jednání v budoucí době může pokusit, nestačí.

Připoutání osoby policista provede k nějakému vhodnému předmětu, jakýmkoli předmětem, který má policista při sobě nebo k dispozici a může být použito k připoutání, pravidelně se jedná o pouta. Pokud policista při sobě nebo k dispozici pouta nemá, může využít například provaz, tkaničku nebo bezpečnostní pás. Policista může následně spoutat osobu a je jedno jakým způsobem to bude provedeno, zda za nohu, tělo či ruce. V zákoně to není zvlášť upraveno.

„Obecně platí zásada proporcionality. Vždy je nutno zkoumat přiměřenost tohoto zásahu ve vztahu ke sledovanému účelu omezení volného pohybu.“²

Z toho vyplývá, že policista musí dodržet zásadu přiměřenosti dle § 11 zákona o policii. Musí zvolit vhodné místo, jakým způsobem a za jakou část těla osobu připoutá. Neodmyslitelné je, aby si zvolil takový způsob, který nebude pro osobu, která má být připoutána trýznivý a také aby nebyl trestem či odplatou. Zásadní je, aby připoutání bylo užito ve zcela nezbytných případech.

² Mates, P.; Slabý, A; Škoda, J; Šmerda, R; Vavera, F. *Zákon o policii s komentářem*, 3. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2023. 118 s. ISBN 978-80-7380-917-1.

Zákon stanovuje, že připoutání lze provést jak mimo útvar policie, tak i na samotném útvaru. Po případu Kummer proti České republice bylo připoutání upraveno v policejních celách.

2.1 Případ Kummer proti České republice

Případ, jenž je jako z mnoha dalších revolučních rozsudků soudu ve vztahu k Policii České republiky. Bylo konstatováno porušení článku 3 Úmluvy.

V sobotu 1. května roku 2010 se p. Kummer vracel kolem třetí hodiny ranní z baru v Aši, kde konzumoval alkohol. Když se vracel domů, na ulici ho zastavila hlídka městské policie a vyzvala ho k předložení občanského průkazu ke zjištění totožnosti. P. Kummer u sebe žádný doklad totožnosti neměl (zákon neukládá povinnost mít u sebe občanský průkaz). Poté sdělil policistům, že bydlí o kousek dál, a že ho hlídka může doprovodit domů, a že jim průkaz předloží posléze k prokázání své totožnosti. Hlídka trvala na tom, že bude převezen na tamější obvodní oddělení Policie České republiky, kde sdělí své jméno a adresu. Na obvodním oddělení bylo panu Kummerovi sděleno, že se dopustil přestupku močení na veřejnosti, což nebylo nikdy zdokumentováno a ani prokázáno. Byla provedena i dechová zkouška, která odhalila 2 promile alkoholu. Z důvodu agrese a nespolupráce V. Kummera, byl proveden režim zajištění a pan Kummer byl odveden do policejní cely, kde byl přibližně 50 minut a stále neklidil svou agresi. Pan Kummer uvedl, že v cele k němu bylo přistupováno hrubým násilím, kdy byl připoután pouty k cele jednou rukou, posléze oběma rukama a v závěru i nohou. Dále uvedl, že měl být zasažen pěstmi do různých částí těla a jako důkaz doložil lékařskou zprávu, kde bylo uvedeno, že na těle měl čerstvé podlitiny a otlaky na zápěstích způsobené pouty. Mimo jiné lékařská zpráva uváděla, že byla vystavena pracovní neschopnost v délce trvání šestnácti dnů. Celou tuto událost ohlásil téhož dne na obvodním oddělení Policie České republiky v Chebu.

Celá tato věc byla postoupena Inspekci Policie České republiky. Kummer se později, koncem měsíce května obrátil na okresní státní zastupitelství v Plzni, z důvodu nevyslechnutí policistů, kteří byli součástí incidentu. Posléze státní zastupitelství vyzvalo inspekci k provedení určitých vyšetřovacích úkonů, kdy

inspekce během měsíce července policisty vyslechla a v září téhož roku celou věc odložila.

Pan Kummer s takovým závěrem spokojen nebyl. Proto byla podána stížnost k okresnímu státnímu zastupitelství, kde stížnost byla neúspěšná. Posléze se obrátil na Ústavní soud. Zde byla jeho stížnost také zamítnuta. Důvodem byla zjevná neopodstatněnost.

Incidentem se zabýval i veřejný ochránce práv neboli ombudsman, jenž uvedl, že postup policistů při zmíněné události byl v rozporu se zákonem o policii. A to s § 11 písmeno c) ZoP, kde je zakotvena zásada přiměřenosti postupu. *„Policista a zaměstnanec policie jsou povinni postupovat tak, aby případná zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného zákrokem.“³* A dále s § 31 téhož zákona. *„Osobu, která je zjevně pod vlivem návykové látky, lze umístit do cely za podmínky, že lékař po provedeném vyšetření neshledá důvody pro její umístění na protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanici nebo v jiném zdravotnickém zařízení anebo po provedeném ošetření již nebude podle stanoviska lékaře důvod pro její umístění do protialkoholního a protitoxikomanické záchytné stanice nebo do jiného zdravotnického zařízení.“⁴*

Na základě této zprávy od veřejného ochránce práv se do případu vložil odbor vnitřní kontroly Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje, kde tento odbor šetřil postup příslušných policistů. Odbor zjistil, že ze strany policistů došlo k porušení zákona o policii v souvislosti s umístěním osoby, která byla pod vlivem návykové látky, do cely bez předchozího lékařského vyšetření. Po tomto rozhodnutí, vedoucí územního odboru Cheb Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje udělil jednomu z příslušných policistů za dané jednání, písemné napomenutí.

Po tomto konečném rozhodnutí, V. Kummer podal žalobu proti České republice na náhradu škody způsobené porušením jeho základních práv a svobod.

³ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁴ Tamtéž.

Evropský soud (dále ESLP) rozhodl, že byl porušen článek 3 Úmluvy, kde je zakotven zákaz mučení a špatného zacházení a dále také porušení práva na spravedlivý proces. Námitka, že byl V. Kummer zbit, ESLP nepřijal.

„ESLP uvedl, že policejní cela je bezpečný prostor, v němž by nemělo být nic, čím by mohla osoba zde umístěná způsobit zranění sobě nebo si opatřit zbraň a použít ji vůči jinému.“⁵

Je tedy nutno chápat, že je nepřijatelné, aby docházelo k připoutání osob v policejní cele, nenastanou-li naprosto výjimečné okolnosti, které by tento postup odůvodnily.⁶

Prokopnuté dveře, v porovnání se zacházením s panem Krummerem, respektive jakým způsobem byl připoután, je přímo zanedbatelné. Připoutání bylo zcela nepřiměřené, a navíc způsobovalo značnou bolest a psychické strádání, což je považováno za útok na lidskou důstojnost. Závěrem ESLP bylo, že použití donucovacích prostředků bylo ponižujícím zacházením.

Pokud je s osobou špatným způsobem zacházeno, předkládají se důkazy, které mají rámeček hodnověrného tvrzení a povinností státu je provést rychlé a účinné vyšetřování. ESLP spatřoval obrovské pochybení ve výsledcích konkrétních policistů, které byly provedeny až po soustavných stížnostech pana Kummera. Dále bylo namítáno, že Inspekce Ministerstva vnitra nebyla nezávislým institutem. Jelikož Policie je součástí Ministerstva vnitra. Po této námitce byla zřízena Generální inspekce bezpečnostních sborů a funguje jako samostatný bezpečnostní sbor.

Ze závěru plyne, že připoutání osoby, umístěné v policejní cele může být pouze za podmínky výjimečných okolností. Příkladem může být osoba, která vyhrožuje svým sebepoškozením.

⁵ HÝBNEROVÁ, Michaela. *Edukační policejní systém: Omezení osobní svobody a připoutání*. Interní dokument. 2021.

⁶ Tamtéž.

Policista by neměl zlehčovat situaci, kdy se na určitý útvar dostaví osoba, která doloží lékařskou zprávu, potvrzující že byla napadena policisty. V případě, že osoba lékařskou zprávu nemá, ale tvrdí že k ní bylo zacházeno nevhodným způsobem, policista by tuto výpověď měl racionálně vyřešit. Při šetření musí policista jednat neprodleně a také neprodleně o vzniklé situaci vyrozumět svého nadřízeného, případně operačního důstojníka. Může si také vyžádat radu a následný postup jak takovou situaci v klidu a správně vyřešit. Důležitým faktorem je i doba připoutání. Zákon stanovil dobu 2 hodin od okamžiku, kdy osobě byla nasazena pouta. Pokud ale osoba zanechá protiprávního jednání, nebo je zřejmé, že v něm nebude pokračovat, musí být připoutání ukončeno. Dále zákon nevylučuje opakované připoutání. K takové situaci může dojít, pokud osoba bude dále pokračovat v násilném jednání, sebepoškozování, pokusí se o útěk anebo v poškozování cizího majetku. Posléze bude běžet nová lhůta připoutání.

Policista může pouta použít třemi možnými postupy, stanovenými zákonem o policii. A to, jako donucovací prostředek dle § 51 písmeno p) ZoP, jako prostředek zajišťovací podle § 54 téhož zákona a jako prostředek připoutání k vhodnému předmětu dle § 25 téhož zákona. Následně vždy musí založit určitý úřední záznam o dané situaci, kde konkrétně popíše způsob, jakým byla pouta použita. Úřední záznam se napíše takový, který odpovídá účelu použití pout.

Na závěr je nutné zmínit princip obráceného důkazního břemena. Pokud osoba předloží tzv. hájitelné tvrzení o zranění, je nutné, aby doložila lékařské potvrzení, dále může posloužit svědecká výpověď, kde nesmí být prokázána rozporuplnost s výpovědí. Povinností státu je prokázat, že ke špatnému zacházení nedošlo.

3 Pouta jako donucovací prostředek

Ustanovení tohoto institutu lze nalézt v § 52, přesněji písmeno p), zákona o policii.

„Při použití donucovacích prostředků musí být splněna řada podmínek. V první řadě musí být splněna podmínka použít donucovací prostředek k ochraně

*bezpečnosti své, jiné osoby nebo majetku anebo k ochraně veřejného pořádku.*⁷ Dále musí být osoba před použitím donucovacího prostředku vyzvána, aby upustila od jednání, které má protiprávní charakter. Od výzvy může policista za daných okolností upustit, a to za podmínky, že je ohrožen život nebo zdraví osoby a zákrok nesnese odkladu. A naopak pokud výzva postačí, není nutné, aby bylo použito donucovacího prostředku. Příslušný policista dále zvolí konkrétní donucovací prostředek, díky němuž bude zákroku dosaženo. Současně s tímto bodem musí být splněné nezbytné použití konkrétního donucovacího prostředku, jeho použití k překonání aktivního nebo pasivního odporu nebo útoky osoby, proti níž má být zakročeno. V neposlední řadě musí být splněna podmínka, kdy policista nesmí způsobit osobě újmu, která by měla zjevně nepřiměřenou povahu.

*„Existuje kategorie osob, vůči nimž nesmí být použit určitý druh donucovacího prostředku. Jedná se o tzv. kategorii zranitelných osob, které zákon o policii definuje jako zjevně těhotná žena, osoba zjevně vysokého věku, osoba se zjevnou tělesnou vadou nebo chorobou nebo osoba zjevně mladší 15 let.“*⁸ Donucovací prostředky, které policista může využít jsou hmaty a chvaty, zastavovací pás nebo zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo k zabránění odjezdu vozidla vytlačování koněm, vodní stříkač, pouta a nebo prostředek k zamezení prostorové orientace.⁹

Před použitím donucovacího prostředku, policista spekuluje nad řadou otázek. Jaké jsou okolnosti použití, tedy v jaké konkrétní situaci konkrétní donucovací prostředek použít. Účel sledovaný zákrokem, respektive čeho chce policista dosáhnout z důvodů stanovených zákonem. Rozsah a charakter hrozícího nebezpečí. Zda hrozí napadení civilní osoby, útěk pachatele či poškození cizí věci. Jaké jsou hodnoty a jejich míra ohrožení. Hodnotami se rozumí život, zdraví a majetek. Dále spekuluje o síle a povaze kladeného odporu. Zda je odpor pasivní či aktivní. V poslední řadě policista rozmýšlí nad povahou

⁷ HRINKO, M. a kol. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2020. 24 s. ISBN 978-80-793-1.

⁸ HRINKO, M. a kol. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2020. 24 s. ISBN 978-80-793-1.

⁹ Tamtéž.

osoby útočníka a jeho momentální nebo předpokládaná nebezpečnost, zpravidla jakou má minulost, zda je ozbrojený nebo zda je uživatelem návykových látek.

Bakalářská práce se zabývá problematikou použití poutacích technik, a proto autorka práce bude řešit otázky týkající se této problematiky.

Přiložení pout představuje zásah do osobní integrity osoby, její svobody a důstojnosti. Přiložení pout proto lze ospravedlnit jako ochranu jiných ústavně chráněných hodnot, zpravidla zajištěním bezpečnosti své osoby, jiné osoby nebo majetku anebo k ochraně veřejného pořádku.¹⁰

„Osobu, které byly nasazeny pouta jako donucovací prostředek, nelze vystavovat veřejnosti způsobem, který nejde za určitých okolností považovat za neodkladný a přiměřený. Ústavní soud ČR rovněž konstatuje, že pouta nemohou být nasazena nepřiměřeně silně.“¹¹

„Při použití pout policistou zákon neurčuje způsob jejich nasazení ať už před tělem, za tělem, ruce k nohám nebo spoutání více osob dohromady a podobně. Zákon ukládá, že při volbě způsobu použití pout je třeba aplikovat obecnou zásadu přiměřenosti. Pouta dle § 52 písm. p) zákona o policii lze použít, jsou – li splněny obecné podmínky pro použití donucovacích prostředků. Doba přiložení pout není zákonem omezena, vždy je potřeba mít na zřeteli, zda obecné podmínky pro použití donucovacích prostředků nadále trvají.“¹²

Policista může pouta užit i v případě připoutání agresivní osoby k přijatelnému předmětu. V takovém případě se ale nejedná o donucovací prostředek, ale o formu omezení osobní svobody. Zde je stanovena i doba použití pout, a to nanejvýš dvě hodiny.

Dle metodické příručky k donucovacím prostředkům a zbraně je doporučeno policistům uvést v úředním záznamu konkrétní důvody, v čem

¹⁰ HRINKO, M. a kol. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2020. 44 s. ISBN 978-80-7380-793-1.

¹¹ Nález Ústavního soudu ze dne 27. října 2015, sp. zn. I. ÚS 860/15.

¹² HRINKO, M. a kol. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2020. 45 s. ISBN 978-80-7380-793-1.

spočívaly důvodné obavy, že může být ohrožena bezpečnost osob, majetku nebo ochrana veřejného pořádku anebo že se osoba pokusí o útěk.¹³

4 Použití pout a prostředků k zamezení prostorové orientace

„Použití pout podle § 54 zákona o policii je nutné chápat ve vztahu k použití pout jako donucovacího prostředku podle § 52 písm. p) ZoP jako ustanovení speciální, užívané v případě osob zajištěných, zadržených, zatčených, dodávaných do výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy, nebo převzaté policistou k provedení procesních úkonů (nikoliv však osob předvedených).“¹⁴

Dle tohoto ustanovení lze pouta použít pouze ve spojení s omezením osobní svobody anebo jinými opatřeními, které jsou omezující. Respektive se jedná o osoby s jednoznačným právním postavením, jenž je zákonem vymezeno.

V tomto daném případě pouta mohou mít funkci donucovacího prostředku z důvodu odstranění nežádoucího nebezpečí pro osobu policisty, osoby jiné nebo majetek, nebo se může jednat o osobu, která svým jednáním ohrožuje veřejný pořádek. Vedle tohoto působení, pouta mají též funkci specifického preventivního nástroje nebo opatření. Použití pout podle § 54 ZoP není podmíněno kladením jakéhokoli odporu omezovanou osobou. Jedná se o situaci, kdy nehrozí konkrétní nebezpečí, ale existuje důvodná obava.

V případě, že policista se rozhodne nevyužít oprávnění dle tohoto konkrétního ustanovení, jedná na vlastní odpovědnost. Je pouze na jeho uvážení, jak v určité situaci bude konat. V případě, že by vznikla nežádoucí situace, za své rozhodnutí nese veškeré důsledky.

¹³ METODICKÁ PŘÍRUČKA č. 1/2017 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k používání donucovacích prostředků a zbraně příslušníky Policie České republiky. 1. června 2017

¹⁴ HRINKO, M. a kol. *Pořádková činnost policie*. Plzeň.: Aleš Čeněk, 2020. 45-46 s. ISBN 978-80-7380-793-1.

Aplikaci pout v tomto daném režimu není potřeba odůvodňovat. Výjimkou je vyhotovení obligatorní písemné dokumentace. Policista v tomto případě neseписuje úřední záznam.

Optimální implementaci § 54 ZoP v každodenní praxi lze demonstrovat na standartním případě soudem nařízeného omezení osobní svobody osoby, která byla řádně předvolána a poučena o možnosti předvedení (viz § 52 odst. 1 o. s. ř.). *„De iure je osoba prokazatelně srozuměna se skutečností, že v případě nesplnění povinnosti dostavit se k soudu může být plnění uložené povinnosti vynuceno právním nástrojem bezprostředně zasahujícím do osobní svobody jednotlivce.“*¹⁵ Osoba se i přesto k soudu bez řádné omluvy nedostaví. Takovým způsobem se vyhýbá plnění uložené procesní povinnosti. Následně předseda senátu rozhodne usnesením o předvedení osoby a požádá Policii ČR dle § 52 odst. 2 o. s. ř., o provedení sankčního opatření, které bude předmětné. Policejní orgán v tomto případě nepřezkoumává důvod, stanovený soudem daného opatření. Pověřený policista je k danému účelu právní nástroj, zajištění podle § 26 odst. 1 písm. c) ZoP. Současně s tímto nástrojem smí policista taktéž použít služební pouta. Policista následně bere v potaz okolnosti, které byly důvodem předsedy senátu a vedly k rozhodnutí a nezbytnosti předvedení osoby. Daná okolnost, kdy osoba i přes poučení o možných právních následcích svého jednání opovrhne řádné předvolání soudem, je konkrétní formou porušení veřejného pořádku. Konkrétní jednání je v podstatě nerespektováním práva a také postavení soudu.

*„V duchu stěžejní zásady ignorantia iuris non excusat, v překladu neznalost práva neomlouvá, respektované v každém právním státu, je omezovaná osoba považována za srozuměnou se skutečností, že policejnímu sboru jsou zákonem svěřeny konkrétní prostředky (např. užití pout) určené pro úspěšné dosažení účelu sledovaného zákonným omezením osobní svobody.“*¹⁶

Pokud osoba nekladla odpor, preventivní užití tohoto ustanovení v daném režimu lze považovat za veřejně urážlivé a došlo k porušení jejího zaručeného

¹⁵ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky*. Komentář. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014. s. 103. ISBN 978-80-7400-543-5.

¹⁶ Tamtéž.

práva na zachování lidské důstojnosti, osobní cti a dobré pověsti. Vyplývá tak z článku 10 odstavce 1 Listiny základních práv a svobod.

5 Použití služebních pout

Pouta lze označit za omezující nástroj, jenž omezuje osobu na osobní svobodě. Jsou složeny ze dvou částí a tyto dvě části jsou k sobě spojené řetízkem, pevnou tyčí nebo kloubem. Každá z krajních částí je opatřena otočným ramenem se západkou. Západka znemožňuje, aby se pouta svévolně otevřela při jejich zavření, a proto i díky tomuto pouta nelze otevřít silou. K poutům je vždy potřeba klíček. Bez klíčku nelze pouta sejmout a osoba, která má přiložená pouta je nemůže dát od sebe více než jen na pár centimetrů. Pokud se spoutaná osoba pokusí o uvolnění z pout nebo agresivně manipuluje s rukama, pouta se více utahují. Pouta se přikládají různými způsoby, například za ruce z předu a jak již vyplývá z kapitoly 2, lze osobu připoutat i k vhodnému předmětu.

Historie pout sahá až k roku 1862, kdy nástroj zvaný pouta si nechal patentovat podnikatel americké národnosti W. V. Adams. Ke své dokonalosti ale byly dovedeny až roku 1912, Georgem Carney. Před vznikem pout se používalo cokoliv, čím se daly spojit ruce k sobě, jednalo se nejčastěji o provazy, kůži či řetězy.

5.1 Improvizované poutání

Improvizované poutání je využíváno policisty, kteří u sebe či při sobě nemají služební pouta a situace vyžaduje, aby osoba či více osob bylo spoutáno dohromady nebo k vhodnému předmětu. K improvizovanému poutání se může použít vše, co má povahu svazování. Může se jednat například o pásek od oděvů, bezpečnostní pás z auta, kus oblečení, provaz a mnoho dalšího.

Improvizované poutání často využívají policisté příslušných speciálních jednotek. Je to z důvodu, nedostatku místa na nošení klasických pout. Příkladem mohou být policisté, kteří jsou v utajení a jsou oblečeni v civilním oblečení anebo dalším příkladem může být zásah skupinového charakteru, např. demonstrace, fotbalové utkání.

5.1.1 Jednorázová textilní pouta

Vzhled působí velmi primitivně a jednoduše. Pouta charakterizuje jedinečný prověřený uzamykací systém. „*Minimální pevnost pout proti roztržení činí 140 kg.*“¹⁷ Pouta mají gramáž přibližně 22 gramů, a proto je jejich skryté nošení pohodlné. Vyrábí se i varianta tréninková, pro účely výcviku policistů, která lze jednoduše sejmout. U klasické varianty pouta sejmout nelze. Je pro to potřeba speciální řezák. Je vytvořeno i mnoho barevných druhů, umožňující rychlou identifikaci spoutané osoby. Pouta nejsou povinnou výbavou policisty, z toho důvodu si je každý pořizuje za své vlastní náklady. Cena se pohybuje od 200 do 300 Kč.

5.1.2 Jednorázová plastová pouta

Jedná se o odolnější verzi textilních pout. Stejně jako pouta textilní jsou velmi lehká. Jsou vybavena kontrolním mechanismem, kdy po nasazení pout na ruce se stiskne knoflík, který kontroluje, aby nevznikly spoutané osobě otlaky a odřeniny. Jsou tak humánnější a šetrnější než pouta kovová. Stejně jako u pout textilních, policista si plastová pouta pořizuje na své vlastní náklady. Cenová relace je okolo 180 Kč.

5.2 Druhy služebních pout

„*Nejběžnějšími pouty, která používají policisté ČR jsou služební pouta RALK, která se používají již od roku 1953.*“¹⁸ Jsou nezbytnou součástí výbavy policistů v přímém výkonu služby. V aktuální době však dochází k modernizaci pout. Pouta značky RALK nahrazují novější druhy pout značky Alfaproj. Jejich výhodou je oboustranný zámek a možnost uzamknout samoutahování pout kolem zápěstí spoutanou osobou. Nevýhodou těchto zmodernizovaných typů pout je jejich snadnější přetržení. V případě, že není uzamčené samoutahování, dochází

¹⁷Euro security products. Textilní pouta. In: euro-security.info.cz [online]. Praha: ESP Products, s. r. o. [cit. 2024-02-09]. Dostupné z: <https://www.euro-security.info/cs/textilni-jednorazova-pouta.html>.

¹⁸Armed. Výběr pout. In: amred.cz [online]. Praha: Armed store s. r. o. [cit. 2024-02-09]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/clanky/vyber-pout/>

k přetržení. Důvodem je tvar krajní poloviny pout, která je kulatá na rozdíl od pout značky RALK, které mají tvar zaoblený.

5.2.1 Náramková pouta řetízková

Typickým znakem je řetízek mezi náramky, který je obsažen buď jedním okem anebo oky dvěma. Jedná se o nejpoužívanější druh pout, využívané bezpečnostními složkami. Jejich výhodou je možnost připoutání osoby k vhodnému předmětu, příkladem mohou být mříže v policejní cele.

5.2.2 Náramková pouta pantová

Pouta vyrobená z tvrdé oceli, vykazující velmi vysokou pevnost v tahu. Prakticky je nelze žádným způsobem přetrhnout. Důvodem je spojení náramků obloukem, fungujícím na stejné zásadě jako závěr dveří. Jako u pout řetízkových se i zde využívají klíče k odemknutí. Nevýhodou však může být menší flexibilita při převozu a následná manipulace se spoutanou osobou.¹⁹

5.2.3 Náramková pouta eskortní

Známé pod názvem jako „medvěd“. Jedná se o pouta, jež mají možnost přichycení k pasu pomocí eskortního opasku. Pouta mohou být náramková či pantová. Osoba je spoutána rukama k sobě zepředu a ruce jsou zafixovány ve výši pasu. Spoutaná osoba tak nemá možnost ruce zvednout.

5.2.4 Palcová pouta

Jejich značnou výhodou je malý rozměr a dobrá přenosná konstrukce. Proto je jejich využití zpravidla při skrytém nošení policistou. Fungují na principu nasazení na palce rukou. Posléze se zafixují zatažením oblouku pod články palcových kloubů. Osoby s menšími klouby, zpravidla ženy nebo děti, mohou bez značných potíží palce vysunout i přes pevné utažení oblouků.

¹⁹ MLÁDEK, R., Znáte všechny tyto druhy policejních pout? In: Top-Army shop.cz [online]. Praha: Safety Agency, s. r. o. [cit. 2024-02-10]. Dostupné z: <https://www.top-armyshop.cz/magazin/druhy-policejnich-pout>.

5.2.5 Pouta spojená čepy

Jedná se kompromis mezi pouty s kloubovým pantem a pouty spojenými řetízkem.²⁰ Poskytují větší flexibilitu a zároveň i pevnost. Pouta nejsou tvořena ostrými hrany. Důvodem je výroba z hliníkové slitiny. Podstatným faktem je i jejich lehkost oproti poutům vyrobených z těžké oceli. K takovým poutům je potřeba klíček, který slouží k uzamčení pout. o uzamčení informují zámkové sloty s barevnými indikátory.²¹

5.3 Použití služebních pout strážníky

Legislativa upravující práva a povinností strážníků je zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Pravomoci oproti policistům jsou výrazně užší, ale strážníci mají stejně jako policisté pravomoc užití pout. ustanovení je uvedené ve výše uvedeném zákoně, § 18a.

(1) „Strážník je oprávněn použít pouta

- a) při omezení osobní svobody podle § 76 odst. 2 trestního řádu*
- b) při předvedení osoby podle tohoto nebo zvláštního zákona, která klade odpor, nebo*
- c) proti osobě, která fyzicky napadá jinou osobu nebo strážníka, ohrožuje vlastní život nebo zdraví, poškozujíc cizí majetek nebo se pokusí útěk při zákroku strážníka nebo bezprostředně po něm.“*

(2) V případě podle odstavce 1 písm. c) „může strážník omezit možnost volného pohybu osoby připoutáním ke vhodnému předmětu za použití pout. Omezení volného pohybu může trvat nejdéle do doby, kdy je zřejmé, že osoba nebude protiprávní jednání opakovat nebo než bude předána policii, nejdéle však 2 hodiny.“²²

²⁰ Tamtéž.

²¹ Top – Army shop.cz, Pouta na ruce ASP. In: Top – Army shop.cz [online]. Praha: Safety Agency, s. r. o. [cit. 2024 02-10]. Dostupné z: <https://www.top-armyshop.cz/pouta-na-ruce-asp-ultra-hinge-hlinikova-ramena#45116>.

²² Zákon č. 553/1991 Sb., Zákon české národní rady o obecní policii.

„S ohledem na narůstající agresivitu osob, vůči kterým obecní policie plní své úkoly, došlo k rozšíření případů, kdy strážníci mohou použít pouta. V tomto případě se nic nemění na obecných pravidlech pro použití donucovacích prostředků strážníkem. Po vzoru Policie České republiky se jen mírně rozšiřují případy, kdy je možno použít pouta.“²³

Strážníci používají pouta stejně jako policisté. A to pouta kovová, která mohou být doplněna i o poutací pás, dále jednorázová textilní či plastová pouta. Mohou využít i improvizované poutání a to provazy, bezpečnostními pásy a tak podobně. Není stanoveno, jakým způsobem mohou strážníci osoby poutat, zda před tělem, za tělem nebo spoutání více osob dohromady. V každém případě je nutností, aby každý ze strážníků ctil zásadu přiměřenosti.

6 Druhy poutacích technik

V situaci, kdy má dojít ke spoutání osoby, jsou vždy minimálně dva policisté, kteří spolu vzájemně spolupracují. Jeden z policistů dává příkazy a druhý z nich jistí svého kolegu a současně kontroluje okolí. Než dochází ke spoutání osoby, policista vyzývá osobu, aby zanechala protiprávního jednání. Může využít obušek se slizotvorným prostředkem zároveň anebo, když policista zhodnotí situaci jinak, může mít i zbraň. Následují výzvy, aby osoba stála na místě s rukama nahoře, dlaněmi prázdnými, aby policisté na dlaně viděli. Dále záleží na okolnostech, kde se situace odehrává, zda osoba podezřelá spolupracuje nebo kolik lidí se na daném místě nachází. Policista následně po vlastním uvážení uzná za vhodné, jaká poutací technika se pro danou situaci hodí. *„K podezřelému, který je v poloze na břiše a je buď mrtvý nebo zraněný by policista měl přistupovat s předpokladem, že je stále živý a nebezpečný.“²⁴*

6.1 Technika poutání ležícího

Pachatel stojí před osobou policisty. Policista tasí nebo netasí zbraň (závisí, jak policista danou situaci svévolně zhodnotil) a podá zákonnou výzvu „Policie,

²³ MINISTERSTVO VNITRA. *Obecní policie*. Online [2024]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/obecni-police-652273.aspx>. [cit. 2024-02-10].

²⁴ ADAMS, Ronald J. *Jak přežít v betonové džungli: zkušenosti amerických policistů v boji se zločinem*. Praha: Armex, 2001. 225 s. ISBN 80-86244-19-9.

jménem zákona nehýbejte se, ruce dejte od těla, dlaněmi tak, ať je vidím.“ Pokud osoba nereaguje, je možné výzvu znovu opakovat. V první fázi se policista snaží, aby se pachatel přestal hýbat, tzv. zmrazení pachatele. Policista musí vědět o každém jeho pohybu a případně předvídat. Ve chvíli, kdy je osoba „zmrazena“, policista má čas na přemýšlení, jak postupovat dál. Může se jednat o situaci, kde není vhodné si pachatele polohovat na zem, z toho důvodu bude nutné ho pokyny instruovat, co má dělat. Zda se má pohybovat doprava či doleva nebo dopředu či dozadu, za zeď a mnoho dalšího v závislosti na konkrétní situaci. Policista by neměl pachateli dávat pokyn, aby si jako první lehl na zem. Důvodem je, že si právě může lehnout na nevhodné místo, kde by policista měl ztíženou taktickou pozici, při následném poutání a prohlídce osoby. Dalším důvodem může být, pokud by podezřelá osoba měla v ruce zbraň nebo nástroj, který má povahu zbraně, policista osobu navede na zem právě i s danou zbraní, a to jeví značný problém pro policistu. Proto je prvotním pokynem policisty „zmrazení“ pachatele. Po znehybnění pachatele následuje fáze, kdy si policista navede pachatele do určité polohy, může to být v leže, v kleče anebo si ho může držet ve stoje. V této kapitole bude autorka pracovat s verzí, kdy policista vyzve podezřelou osobu, aby si lehl na zem. „Jménem zákona nehýbejte se. Lehněte si na zem, ruce od těla dlaněmi tak, ať je vidím.“ Poté, co pachatel uposlechl výzvy, policista dává další pokyny. „Dejte si ruce od těla, dlaněmi vzhůru, hlavu na stranu.“ Nyní nastane fáze druhá, kdy policista jistí svého kolegu anebo zda bude poutat. Může i nastat situace, kdy je policista na místě sám, tudíž se sám jistí a musí danou osobu také i spoutat. Fáze třetí souvisí s poutáním. V situaci, kdy policista drží zbraň, při přístupu k pachateli ji ukládá do pouzdra na opasku, stále ale musí být na pozoru a případně zbraň znovu vytáhnout. Policista se nachází u pachatele a oběma rukama tlačí jeho ruku pevně k zemi, je to z důvodu, aby ji nedokázal rychle stáhnout od těla. Následně policista zvedá jeho ruku a své koleno vsouvá pod zvednutou ruku a plynulým pohybem se tak dostává do poutací polohy, kdy jeho koleno skončí na zádech pachatele, druhé koleno zůstává ve stabilní poloze a zasahující policista tak kontroluje svou stabilitu a následně přechází k poutání osoby. Druhou variantou může být situace, kdy policista měl například informaci, že pachatel je skutečně ozbrojený a je na místě zásahu sám. Z toho důvodu policista drží v ruce zbraň nebo si ji ukládá do pouzdra, ale celou dobu ji bezpečně

drží, aby ji mohl případně znovu vytáhnout a volnou má pouze tak jednu ruku. Zbraň musí mít bezpečně skloněnou tak, aby nemířila na ležícího pachatele. Policista první kontakt nedělá oběma rukama ale pouze jednou rukou, která nedrží zbraň. Chytá ruku a plynulým pohybem zaklekává ležícího pachatele, stejně tak jako u varianty první, a následuje poutání.

6.2 Technika poutání stojícího

V případě, že mají policisté pachatele plně pod kontrolou a pachatel nepředstavuje žádné riziko. Mohou policisté provádět jeho poutání i ve stoje.

První varianta je poutání stojícího pachatele rukama za tělem. Policista informuje osobu o daném postupu, a přitom dává jasné pokyny. „Budou Vám nasazena pouta. Rozkročte se, předkloňte se a dejte ruce za záda.“ Policista navádí pachatele do nestabilní pozice. Z této pozice je pro něj obtížnější na policisty zaútočit. Následně policista bere ruku pachatele, která je blíže k ruce, kterou policista bude poutat a provede se stejná technika jako v případě ležícího pachatele. Policista má v úchopu pouta tak, aby část pout se zoubky směřovala směrem k pachateli. Nejdříve se provede připoutání jedné ruky, kdy se pouto následně utáhne a následuje připoutání ruky druhé se stejným postupem. Pachatel bude spoutaný technikou, kdy jeho dlaně směřují směrem od sebe.

Druhou variantou je poutání stojící osoby pachatele rukama před tělem. Situace opět nepředstavuje žádné riziko ze strany pachatele a na místě je i dostatek policistů. Důvodem může být jeho eskorta nebo nízká míra nebezpečnosti. Poutání se provede stejným způsobem jako u poutání s rukama za zády, tedy tak, aby pachatelovy ruce skončily v pozici s dlaněmi, směřujícími směrem od sebe. Policista dává přesné a stručné pokyny. „Budou Vám nasazena pouta. Dejte ruce před sebe.“ Poutající policista otáčí svou rukou, která nedrží pouta, ruku pachatelovu, která směřuje k ruce policisty držící pouta. Pachatelova ruka musí směřovat tak, aby jeho malíková hrana směřovala směrem nahoru. Policista přikládá pouto a současně i utáhne. Následně přikládá pouto na ruku druhou a také současně utáhne. Pouta jsou opět nasazena v poloze, kdy pachatel není schopen nic do spojených rukou chytit.

6.3 Odváděcí klíč a manipulace se spoutanou osobou

Při odvádění spoutaného pachatele, kterého si drží v předklonu, policista může zefektivnit odváděcí klíč zatížením pachatelova loktu. Důvodem může být problém s účinností odváděcího klíče, kdy se pachatel stále snaží napřímit.

Policista svou ruku, která byla původně na krku, přesune na zápěstí bližší ruky pachatele směřující k policistovi. Policista přesune svou ruku, která byla v klíči, tzn. pod rukou pachatele, a chytne svoji paži. Svým hrudníkem zatíží z vrchu pachatelův loket. V této pozici má policista velmi stabilní úchop. Pachatel má tak problém se napřímit.

Policista při odvádění musí brát v potaz bezpečnostní pravidla. Jakmile má policista spoutanou osobu, zodpovídá ze její zdravotní stav. Je samozřejmé, že policista při odvádění se snaží mít pod kontrolou pachatelovy pohyby, aby nebyl schopen ublížit osobě policisty a také osobě své. Proto policista musí dbát na přiměřenost postupu, kdy musí dbát a mít pod kontrolou pachatelovy pohyby z pohledu pachatelova zdraví. Pokud by vznikla situace, kdy policista by odváděného držel za krkem a tlačil tak hlavu silně směrem k zemi, může se jednoduše stát, že pachatel nebude schopen plynulé chůze, snadno zakopne a spadne přímo na hlavu. V takové situaci může dojít k vážnému zranění hlavy či páteře

6.3.1 Odváděcí klíč teleskopickým obuškem

V situacích, kdy se jedná o nestandardní typ eskorty, si mohou policisté pomoci použitím teleskopického obušku. Díky tomu má policista lepší kontrolu nad pohyby pachatele. Bude předvedena situace, kdy pachatel bude spoután s rukama za tělem.

Policista protáhne teleskopicky obušek křížem pod pouty. V případě, že by pachatel začal klást aktivní odpor, měl by snahu na policisty zaútočit nebo by se jim snažil utéct, postačí, když policista stlačí obuškem směrem dolů. V takové pozici je pachatel lépe ovladatelný a může dojít k bezpečné eskortě.

6.3.2 Manipulace se spoutaným

V praxi mohou nastat situace, kdy odváděná osoba začne proti policistovi vyvíjet aktivní formu odporu. Snaží se napřimovat, tlačit do policisty a tak podobně. Pokud nastane situace, kdy se pachatel snaží napřimit se a policista není schopen ho udržet v odváděcím klíči, policista může protáhnout svou ruku, kterou opíše okruh a současně pachatele táhne směrem nahoru. Pachatel půjde do špiček a následně tak může dojít ke snadnému odvedení.

V situaci, kdy pachatel zůstává v předklonu a začne do odvádějícího policisty či odvádějících policistů tlačit hlavou. Policista se brání dlaněmi. Svou dlaň stlačí proti pachatelově hlavě, odstupuje a poté tlačí hlavu k zemi, pachatel tak opíše tělem kruh a jeho tlakem tak vzniká pozice, kdy sedí na zemi, zády k policistovým nohám. Pokud pachatel stále klade odpor a není možnost s ním dále pracovat, bude dán do polohy na záda, kdy si lehá na své spoutané ruce v takové pozici, mohou policisté dále vykomunikovat další postup

6.3.3 Technika stržení spoutané osoby k zemi

Pokud je pachatel odváděn technikou, kdy jsou pouta drženy za tělem spoutané osoby rukou policisty a pachatel má tendenci utéct, nebo má tendenci útočit, policista musí konat a strhnout tak pachatele na zem. V takové situaci policista může použít jednoduchou techniku, kdy pouze zatáhne za pouta směrem k zemi, a to 45 stupňů od osy osoby pachatele. Takovým způsobem končí pachatel na zemi a policisté s ním tak mohou vykomunikovat další postup. Je důležité, aby policista měl pád pod kontrolou, aby nedošlo k nechtěnému úrazu pachatele.

6.4 Snímání služebních pout

Policista stojí zády ke spoutané osobě, obeznámí ji ze situací, kdy ji budou sejmuty služební pouta. Prikáže, aby se předklonila a zároveň rozkročila nohy. Spoutanou osobu si tak přivádí do nestabilní polohy. Chytí pouta, první začíná rozpoutávat ruku, která je mu vzdálenější. Přitom osobu instruuje, co bude následovat. Rozpoutám Vám první ruku, až ji rozpoutám položíte si ji zpět na záda.

Může se ubezpečit, zda mu pachatel rozumí a bude spolupracovat otáčením. Po rozpoutání první ruky a poté, co osoba rozpoutanou ruku položí na záda, policista přikáže, že bude rozpoutána druhá ruka. Následuje znovu instrukce, aby osoba položila volnou ruku zpět na záda. Po sejmutí pout policista odstoupí a dá závěrečný pokyn osobě, že může odejít.

6.5 Snímání provazových, textilních či plastových pout

Postup pro sejmutí provazových pout je stejný jako u kovových. Pro sejmutí se nikdy nepoužije nůž, a to z bezpečnostních důvodů. Požije se vždy speciální řezák, který je pro tento účel určen. Spoutaná osoba je v předklonu a rozkročen, stejně jako u snímání pout kovových. Policista stojí i ve stejné pozici a stále používá pokyny a táže se, zda osoba rozumí. Po sejmutí jednorázových pout policista odstoupí a dá závěrečný pokyn osobě, že může odejít.

7 Traumatická asfyxie

Udušení znemožněním dýchacích pohybů je podmíněno podstatným omezením nebo znemožněním dýchacích pohybů stlačením hrudníku a břicha při volných dýchacích cestách. Dochází k tomu obvykle nešťastnou náhodou.²⁵

Důvodem, proč autorka zmiňuje tuto kapitolu v bakalářské práci, je proto, že se v policejní praxi stalo už více případů při poutací technice, ve které pachatel leží břichem k zemi a policista, který ho jistí zakleknutím na jeho zádech. Pokud policista použije silný nátlak a tlačí pachatele k zemi, dochází tak k omezení nebo znemožnění pohybů stlačením hrudníku a břicha a spoutaná osoba nemá tak dostatek kyslíku a začíná se dusit. Podstatným markantem může být i větší váha policisty než váha osoby spoutané. K těmto situacím dochází ve většině případů nešťastnou náhodou. V takovém případě, kdy spoutaná osoba má omezený přístup kyslíku, začne s sebou cukat a dělat takové pohyby, že policista předpokládá, že spoutaná osoba se snaží z poutací polohy vyvléct čí zaútočit na

²⁵ KVAPILOVÁ, Helena; DOGOŠI, Michal. *Soudní lékařství pro právníky a policisty*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007, 134-135 s. ISBN 978-80-7380-059-8.

policistu. Policista tak silněji zaklekně, aby pachatelovi ztížil takové jednání a dochází tak k traumatické asfyxii a osoba se tak udusí.

„K udušení někdy stačí, je-li stlačeno jen břicho spoutané osoby. K zástavě dýchacích pohybů stačí u normálně vyvinutého člověka hmotnost asi 40 až 50 kg, u silných jedinců je to podstatně více.“²⁶

Proto, aby k takovým případům nedocházelo, při poutací technice v leže se osoba spoutaná, ležící hrudníkem zemi obrátí na bok. Je jedno jestli na pravý či levý. Záleží, co bude pro policistu výhodné v ohledu na situaci. Při poloze pachatele na boku, policista kolenem, které je blíž k pachateli, zafixuje spoutané ruce a má tak pachatele pod kontrolou před útokem nebo útekem a nemůže tak dojít k traumatické asfyxii.

Známé případy, ve kterých došlo k traumatické asfyxii při policejním zákroku je případ G. Floyd, který při takovém zákroku zemřel. Obdobný případ se stal při zákroku českých policistů v Teplicích.

8 Omezení osobní svobody

Pojem osobní svobody není v českém právu pozitivně definován. Její základní úprava je v Listině základních práv a svobod.

„Čl. 8

(1) Osobní svoboda je zaručena

(2) Nikdo nesmí být stíhán nebo zbaven svobody jinak než z důvodů a způsobem, který stanová zákon. Nikdo nesmí být zbaven svobody pouze pro neschopnost dostát smluvnímu svazku.“²⁷

Dle odstavce 1 je zajištěna ochrana osobní integrity člověka. Zásahem do osobní svobody jednotlivce dochází k závažnému narušení jeho základního

²⁶ KVAPILOVÁ, Helena; DOGOŠI, Michal. *Soudní lékařství pro právníky a policisty*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007, 135 s. ISBN 978-80-7380-059-8.

²⁷ Usnesení č. 2/1993 Sb., *Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky*

lidského práva.²⁸ Příslušníci Policie České republiky při omezování osobní svobody musí dodržovat základy přiměřeného chování, založeném na principu přiměřenosti. Vyplyvá tak z Úmluvy, čl. 3 „*Nikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestu.*“ Anebo ze základních zásad Listiny, Čl. 7 odst. 2 „*Nikdo nesmí být mučen ani podroben krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu.*“

Respektive osoba omezená na osobní svobodě dle ZoP nesmí být žádným způsobem mučena ani být vystavena nelidskému či krutému zacházení. Lidská důstojnost musí být vždy respektována a dodržována. Pokud by takové jednání nastalo a některý z policistů by se stal svědkem, je povinen takovému jednání zamezit a oznámit zjištěné skutečnosti svému nadřízenému. Tento nesprávný postup může vést až ke kázeňské nebo dokonce až k trestní odpovědnosti policisty.

„Obecným předpokladem zásahu do osobní svobody je donucení. Je-li svoboda osoby omezená s jejím (nevynuceným) souhlasem, o zásah do osobní svobody se nejedná.“²⁹

Je-li porušena povinnost stanovená právním předpisem nebo v případě, že osoba opomene nebo odmítne plnit konkrétní stanovenou povinnost, přichází v úvahu, že policista může osobu omezit na svobodě. Osoba, která představuje hrozbu, lze také omezit na osobní svobodě.

Omezení osobní svobody je jedním z nejrazantnějších zásahů do běžného lidského života osoby. Tento úkon s sebou přináší vysokou psychickou zátěž pro osobu omezenou na svobodě a ohromnou míru odpovědnosti pro policistu.³⁰

²⁸ Srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 18.2.2003, sp. zn. II. ÚS 599/01, Sb. n. a. u., sv. 29, str. 159 a násl.: „*Při posuzování ústavnosti zásahů orgánů veřejné moci do osobní svobody jednotlivce ber Ústavní soud na zřetel to, že ochrana osobní svobody představuje jedno z nejnámennějších základních lidských práv. O tom svědčí i systematické zařazení tohoto práva do hlavy druhé, oddílu prvního Listiny, označeného Základní lidská práva a svobody. Je zřejmé, že ústavní výjimky z uvedeného práva je třeba vykládat způsobem restriktivním a zásahy do něj musí být činěny citlivě a přiměřeně.*“

²⁹ MATES, P.; SLABÝ, A.; ŠKODA, J.; ŠMERDA, R.; VAVERA, F. *Zákon o Policii s komentářem*. 3. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2023, 111 s. ISBN 978-807380-917-1.

³⁰ HÝBNEROVÁ, Michaela. *Edukační policejní systém: Omezení osobní svobody a připoutání*. Interní dokument.

Osoba, která má možnost se svévolně pohybovat má menší právní ochranu než osoba, která je omezena na osobní svobodě. Osoba omezená požívá ochranu nejen na základě českého práva, ale zejména na základě mezinárodního práva, kterým je Česká republika vázána.

Jak již vyplývá z odstavců výše, absolutním zákazem je zákaz mučení osoby omezené na osobní svobodě. Absolutní je pojem, který má povahu neexistující situace, kdy by se policista dopustil na nějaké osobě mučení. Ani za situace, kdy by subjektivní hodnocení policisty bylo zcela racionální a odůvodnitelné. S krutým či ponižujícím zacházením se jedná o obdobné jednání, které však není právem absolutním, ale právem relativním. Relativní je pojem, která znamená, že může být porušeno, ale soud vždy budou zkoumat za jakých okolností k porušení práva došlo a zda za daných okolností nešlo jednat jinak. Relativním právem je i právo na život. Zákon připouští výjimky, kdy toto právo nemusí být respektováno. Jedná se například o krajní nouzi § 28 TŘ či nutnou obranu § 29 TŘ. Evropský soud pro lidská práva se při zkoumání porušení zákazu špatného zacházení přiklání k závěrům, k porušení došlo. Až na výjimky uzná, že k porušení nedošlo. Ustálená hranice, kdy je možné uznat, že určité jednání je v mezích přijatelné a jiné nepřijatelné, neexistuje. ESLP dále uvedl, že za ponižující chování lze označit i tykání osobě omezené na osobní svobodě. Dle mého názoru tykání dané osobě nemusí za určitých okolností vyznačovat známky špatného zacházení. Za určitých situací může tykání vést k osobnějším vztahu mezi policejním orgánem a osobou omezenou na osobní svobodě. Například v případě vyšetřování vraždy. Policejní orgán bude vyslýchat osobu podezřelou ze spáchání zvláště závažného zločinu. Podezřelá osoba bude mladšího věku, kolem třiceti let a dle mého názoru tykání může v povědomí podezřelé osoby vzbudit osobnější vztah.

Vše záleží na okolnostech. Míra provinění, tedy i případný postih, jsou vždy posuzovány individuálně a v souvislosti s okolnostmi. Nelze považovat za polehčující okolnost, když osoba omezená na osobní svobodě policistu či policisty k určitému jednání vyprovokuje.

Podle čl. 1 Úmluvy OSN je mučením „*jakéhokoliv jednání, jímž je člověku úmyslně působena silná bolest nebo tělesné či duševní utrpení s cílem získat od něho nebo od třetí osoby informace k doznání, potrestat ho za jednání, jehož se dopustil on nebo třetí osoba, nebo ze kterého jsou podezřelí, nebo s cílem zastrašit nebo přinutit dotyčného nebo třetí osobu, nebo z jakéhokoli jiného důvodu založeného na diskriminaci jakéhokoli druhu, pokud se takového jednání dopouští veřejný činitel nebo jiná osoba jednající z úředního pověření nebo jakákoli jiná osoba jednající z jejich podnětu či s jejich výslovným nebo tichým souhlasem.*“³¹

Nelidské zacházení působí buď přímo na ublížení na zdraví, nebo intenzivní fyzické a psychické utrpení. Ponižující zacházení je charakterizováno potupným chováním k jednotlivci, neprokazováním dostatečnou úctou k jeho lidské důstojnosti nebo konkrétní důstojnost je snižována nebo vyvolává pocity strachu, úzkosti nebo méněcennosti.³²

8.1 Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu chování

Zkráceně CPT. Jedná se o výbor, sestavený pro kontrolu států Rady Evropy, které ratifikovaly Evropskou úmluvu o zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání.

Výbor CPT navštěvuje jednotlivé státy Rady Evropy v pravidelných intervalech, zpravidla se jedná o návštěvu jednou za čtyři roky. V ČR byl naposledy v roce 2018, příští pravidelná návštěva byla stanovena na rok 2022. Návštěva však neproběhla a bude se konat v roce 2024. CPT představitelům státu, konkrétně Ministerstvu spravedlnosti ČR a Kancléři vládního zmocněnce pro zastupování ČR před ESLP, zaslalo informaci o termínu návštěvy, přičemž si konkrétní místa zvolil sám a předem o nich neinformuje. Výbor CPT má oprávnění vstupovat do policejních cel, hovořit s osobami, které jsou zde umístěny a také

³¹ ŠTURMA, Pavel; ŠÁMAL, Pavel. Právní slovník [online]. 3. vydání. Praha: C. H. Beck., 2009. [cit. 15.2.2024] Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>

³² ŠTEINBACH, M., ŠLESINGER, R., ZIMMERMANN, M., BÍLEK, M., HLAVÁČOVÁ, K., *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. 25-26 s. ISBN 978-80-7598-193-6

smí hovořit s policisty, jak je s osobami omezenými na osobní svobodě zacházeno. Členové výboru jsou jiných národností, než je Česká republika, proto je nutností s sebou vozit tlumočníka. Z toho důvodu není možná výmluva na neporozumění nebo je odkazovat na nadřízeného. Není tedy vyloučena komunikace s řadovými policisty daného útvaru.

Výbor CPT se zaměřuje na veškerá místa detence (místa, v nichž dochází k omezení osobní svobody. Jedná se o věznice, policejní cely a psychiatrické léčebny.

Na základě návštěvy je následně zpracována hodnotící zpráva a po ČR je vyžadováno, přijetí příslušných opatření a zamezení špatné praxe.

9 Omezení osobní svobody dle zákona o Policii ČR

Jak vyplývá z odstavců výše, omezení osobní svobody patří k nejintenzivnějším zásahům do práv a svobod osoby. Možnost policejního zásahu, týkající se omezení osobní svobody, je limitovaný jak formou vnitrostátních aktů, tak celou řadou mezinárodních dokumentů.

Policejní orgán musí brát zřetel na princip proporcionality. Předpokládá se, že zásahy policejního orgánu do práv a svobod jednotlivce budou úměrné cíli, který je konkrétními zásahy sledován.

9.1 Práva osoby omezené na osobní svobodě

Policista má uloženo, dle ustanovení § 24 odst. 2, povinnost vyrozumět osobu blízkou anebo osobu, kterou osoba omezená na svobodě určí. Z toho plyne, že policista vyrozumívá pouze na vyžádání osoby omezené na osobní svobodě. Ustanovení § 24 odst. 3 úzce navazuje na výše uvedené ustanovení. Policista, tak učinit nemusí v případě, že by vyrozumění bylo spojeno s nepřiměřenými obtížemi anebo by vyrozuměním mohlo dojít k narušení průběhu dalšího šetření.

Mohlo by se jednat například o vyrozumění osoby, která se vyskytuje v zahraničí bez roamingu volané osoby takovém případě nestačí, že policista

jednou zavolá a volaný nereaguje. O tom, že osoba nelze vyrozumět nebo že k vyrozumění došlo, je nutné informovat osobu omezenou na osobní svobodě a vše zapsat do obligatorních dokumentů.

O tom, že anebo by mohlo jít o vyrozumění osoby, která může být spolupachatelem týkající se šetření. Je tedy důležitým faktorem, aby si policista vždy ověřil, zda již byl někdo vyrozuměn nebo zda osoba žádá o vyrozumění. Žádoucím také je, aby policista na sebe zanechal kontakt pro případ takové žádosti, zda je možné určenou osobu vyrozumět či nikoli. Pokud by se jednalo o případ, že policejní orgán odmítne vyrozumět osobu za daných důvodů, je povinností o tom sepsat úřední záznam a zpravidla písemně informovat státního zástupce. O vyrozumění či nevyrozumění by měla být také informována osoba omezená na osobní svobodě.

Jiný případ může nastat, pokud osoba omezená na osobní svobodě je mladší 18 let, anebo je omezena její svéprávnost. Za takových okolností musí policista vyrozumět zákonného zástupce nebo opatrovníka vždy. I přesto, že konkrétní osoba by požadovala, že nechce vyrozumění provést, Policista nemůže rozhodnou, zda tak učiní či ne.

Pokud by se jednalo o osobu mladší 15 let, policista musí vyrozumět i orgán sociálně právní ochrany dětí.

V případě vojáka, vyrozumí se i vojenská policie.

Policista musí vyrozumění provést neprodleně. Pokud by vyrozumění bylo neprovedeno, musí být bez zbytečného odkladu informován státní zástupce, důvod ukládá zákon o státním zastupitelství.

Osoba omezená na osobní svobodě má mimo jiné i právo na právní pomoc, dle § 24 odst. 4 ZoP. O tu musí požádat sama, nejde o automatické přidělení jako je tomu u nutné obhajoby dle § 36 TŘ. Omezená osoba toto realizuje pouze za své náklady a povinnosti policisty je poskytnutí součinnosti. To spočívá zpravidla v informování právního zástupce, že osoba si vyžaduje jeho právní pomoc. Policista tuto povinnost plní jednodušeji, pokud má osoba omezená na osobní

svobodě jméno i kontakt na zvoleného právního zástupce. Pokud však tomu tak není, osoba nemá nikoho konkrétního, není možné jí toto právo odepřít, povinností policisty je poskytnout takové osobě přehled právních zástupců a takový seznam předložit omezené osobě. Právní zástupce je posléze informován policejním orgánem o žádosti. Je na jeho úvaze, zda žádosti vyhoví či nikoli. V případě, že právní zástupce pomoc odmítne, je žádoucí, aby omezené osobě byla umožněna volba jiného. Policista poté předá pouze kontakt, není povinností policisty, aby sháněl konkrétní právního zástupce. Rozhovor mezi omezenou osobou a právním zástupcem následně probíhá bez přítomnosti třetí osoby. Policista se takového rozhovoru účastnit nesmí.

Dalším právem omezené osoby na svobodě je právo na lékařské vyšetření nebo ošetření lékařem, dle ustanovení §24 odst. 5 ZoP. Jako je to v případě práva na právní pomoc, osoba omezená vše činí na své náklady. Policista je dále povinen lékaři umožnit přístup. Pokud lékař odmítne přijet, je nutné o tom osobu seznámit. V případě, že osoba, jež má být umístěna do cely a je zjevně pod vlivem návykové látky, musí lékař po provedeném vyšetření shledat důvody, které by nasvědčovaly tomu, že osoba do cely být umístěna nemůže. Veškeré informace, týkající se vyrozumění, souhlasu či nesouhlasu s ošetřením zvoleného lékaře musí být zaznamenány do obligatorních dokumentů.

9.2 Druhy omezení osobní svobody policií

Policie má šest zákonných možností, kdy může osobu omezit na osobní svobodě. Jedná se o připoutání osoby dle § 25 ZoP, zajištění osoby dle § 26 ZoP, zajištění cizince dle § 27 ZoP, předvedení dle § 61, 63 a 65 ZoP, převedení podle jiného právního předpisu, zadržení dle § 75 a násl. TŘ, zatčení dle § 69, 321 TŘ a omezení osoby k dodání do VTOS

9.2.1 Zajištění osoby

Zajištění osoby je institutem, který je policií využíván nejvíce ze všech možných. Představuje jednu z možností krátkodobého omezení osobní svobody. Jedná se o oprávnění, vycházející z devíti možných důvodů vymezených v zákoně

o policii. Zajištění může předcházet například zadržení osoby, kdy nejčastějším důvodem je změna v právní kvalifikaci protiprávního jednání.

„Zajištění má pořádkový charakter, jeho cílem je zamezit jednání, které porušuje veřejný pořádek a bezpečnost, popř. umožnit zajištění důkazů pro delší opatření, např. řízení o přestupku.“³³

Účelem institutu je především přerušení závadového jednání, bez ohledu na jeho protiprávnost. Z toho vyplývají i další oprávnění související s tímto omezením, a to k oprávnění k výkonu prohlídky osoby anebo k použití pout. V praxi výkonu policisty je možné se setkat s chybným výkladem těchto vyjmenovaných oprávnění. Je možné se totiž domnívat, že ke konkrétním úkonům má policista oprávnění. Podle zákona o policii však nestačí, aby na zajištěnou osobu byla aplikována pouta. Může tedy nastat situace, kdy policista přiloží pouta osobě, bez reálné obavy, že může být ohrožena bezpečnost osob, majetku nebo ochrana veřejného pořádku anebo, že se pokusí o útěk. V takovém případě je užití pout podle § 54 ZoP protiprávní.

9.2.1.1 Zákonné důvody

Zákonné důvody se prolínají s jinými právními normami. Nejčastějším prolínáním je s trestním řádem, v rámci toho jednotlivá oprávnění a práva OČTŘ (policejní orgán, státní zástupce, soud) mohou být aplikována souběžně. Mimo to je nutností respektovat i povinnosti, které jsou v kontextu. Zpravidla se jedná o maximální délku omezení osobní svobody.

„Zajištění může trvat nejdéle 24 hodin od okamžiku omezení osobní svobody; zajištění podle odstavce 1 písm. i) ZoP však nesmí trvat déle než 6 hodin, pokud příslušný orgán cizího státu nepožádá o omezení osobní svobody za účelem vydání nebo předání, přičemž hodiny mezi půlnocí a devátou hodinou ranní se nezapočítávají.“³⁴

³³ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky*. Komentář. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014. s. 103. ISBN 978-80-7400-543-5.

³⁴ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

9.2.1.1.1 § 26 odst. 1 písm. a) ZoP

„Policista je oprávněn zajistit osobu, která svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život nebo zdraví jiných osob anebo majetek.“³⁵

Smyslem této instituce je zabránění nežádoucímu jednání osoby, která ohrožuje své zdraví či život nebo zdraví a život osoby jiné a též i ohrožování majetku. Jak je uvedeno, hrozba musí být bezprostřední. O tom, zda je hrozba bezprostřední, rozhoduje svévolně příslušný policista, který provádí zákrok. Pokud by se jednalo, že konkrétní jednání naplňuje znaky SPTČ, je na místě zadržení dle § 76 TŘ. V dané situaci je složité, aby policisté určili konkrétní právní kvalifikaci činu. Zajištění a zadržení se projevuje prakticky stejně. Proto stanovení právní kvalifikace skutku při omezování osobní svobody, nebude mít vliv na práva osoby.

Příkladem může být situace, kdy policisté vstupují do bytu, ve kterém se nachází osoba se sebevražednými úmysly a vyhrožuje, že vyskočí z okna.

9.2.1.1.2 § 26 odst. 1 písm. b) ZoP

„Policista je oprávněn zajistit osobu, která v budově útvaru policie úmyslně znečišťuje nebo poškozuje majetek anebo slovně uráží policistu nebo jinou osobu“³⁶

K protiprávnímu jednání musí dojít v budově útvaru policie (policejní prezidium, útvar policie s celostátní působností apod.). Dle tohoto ustanovení jsou chráněny jak osoby, tak i majetek. Jedná se o verbální útoky nejen proti policistům ale i proti zaměstnancům policie.

Znění tohoto právního předpisu předpokládá protiprávnost uvedeného jednání. Proto se policista zabývá nejen samotným omezením osobní svobody, ale i přestupkovým jednáním. Musí být spatřen úmysl takového jednání, omyl není možné brát v úvahu.

³⁵ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

³⁶ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

9.2.1.1.3 § 26 odst. 1 písm. b) ZoP

„Policista je oprávněn zajistit osobu, která má být předvedena podle jiného právního předpisu.“³⁷

Zde dochází k prolínání právních norem. Ustanovení nemůže být aplikováno v případě předvedení osoby podle zákona o policii. Předvedení v takovém smyslu musí mít základ v jiném právním předpise, než je zákon o policii.

Do režimu zajištění lze dát zcela automaticky osobu, která je předvedena podle trestního řádu, správního řádu, občanského soudního řádu anebo soudního řádu správního. Nemusí existovat skutečnost, aby se osoba pokusila o útěk anebo kladla odpor. Postačuje pouze skutečnost, že má být předvedena podle jiného právního předpisu.³⁸

Institut předvedení lze uplatnit na širokou škálu osob postavených vůči trestnímu řízení. Příkladem může být postavení svědka. V případě, kdy se svědek i přes výzvu orgánů nedostavil za účelem jeho výslechu, je možné užít předvedení.

„Svědka, který má být předveden ve smyslu § 97 a § 98 TŘ lze zajistit a umístit do policejní cely, pokud nelze jiným způsobem zajistit jeho přítomnost při výslechu a výslech nelze provést bezprostředně po předvedení.“³⁹

9.2.1.1.4 § 26 odst. 1 písm. d) ZoP

„Policista je oprávněn zajistit osobu, která utekla z výkonu trestu odnětí svobody, z výkonu ochranného léčení, ústavní výchovy, předběžného opatření nebo ochranné výchovy anebo ze zabezpečovací detence.“⁴⁰

V případě, kdy osoba utekla z VTOS je nutné uplatnit princip speciality právních norem, konkrétně TŘ. Takovým jednáním se osoba může dopustit

³⁷ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

³⁸ VANGELI, B. *Zákon o policii České republiky*. Komentář. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014. s. 103. ISBN 9780-7400-543-5.

³⁹ LINHART, Martin. *Stanovisko odboru bezpečnostní politiky k možnosti zajistit svědka podle § 26 odst. 1 písm. c) zákona o policii, který se neodstavil na předvolání k výslechu a možnosti umístit ho podle § 28 písm. a) zákona o policii do policejní cely*. Praha: Ministerstvo vnitra, Odbor bezpečnostní politiky.

⁴⁰ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání. V takovém případě je dán vazební důvod. V takové situaci je pak třeba aplikovat institut zadržení podle TŘ, který je vůči zajištění dle ZoP speciální a má tak aplikační přednost.⁴¹

Uvedené ustanovení ukládá šest režimů, ze kterých může osoba utéct. Zpravidla se jedná o svěřence z výchovných zařízení, u kterých byla nařízena ústavní výchova. K takovým subjektům se váží speciální povinnosti, vyplývající zákona o policii i z interního aktu řízení.

Svěřenec, který je pohřešovanou osobou, je svěřenec v nebezpečí. Při vypátrání svěřence zjišťuje policejní orgán, který osobu vypátral, zejména informace, týkající se minulého, současného i budoucího pobytu svěřence. Dále důvody a okolnosti pohřešování, jakým způsobem se svěřenec obživoval během pohřešování a zda není obětí trestného činu anebo se on sám nedopouštěl protiprávního jednání.⁴²

9.2.1.1.5 § 26 odst. 1 písm. e) ZoP

„Policista je oprávněn zajistit osobu, která při předvedení kladla odpor nebo se pokusila o útěk.“⁴³

V tomto ustanovení, již není stanoveno, podle jakých právních norem má být osoba předvedena. Ustanovení lze realizovat na předvedení stanovená všemi právními předpisy, tedy i přímo zákonem o policii. Osobu je možné zajistit, i bez předchozího kladení odporu, aktivního či pasivního. Pokud by nebyl brán v úvahu i odpor pasivní, nebylo by možné, jak daného úkonu dosáhnout. Možnost aplikace daného ustanovení je například v § 61 ZoP upravující podání vysvětlení.

⁴¹ VANGELI, B. *Zákon o policii České republiky*. Komentář. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014. s. 103. ISBN 9780-7400-543-5.

⁴² Pokyn policejního prezidenta ze dne 30. září 2020, o pátrání, čl. 34 odst. 3 písm. b)

⁴³ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

9.2.1.1.6 § 26 odst. 1 písm. f)

„Policista je oprávněn zajistit osobu, která byla přistižena při jednání, které má znaky přestupku, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci.“⁴⁴

V takovém případě se jedná o nejméně důvodnější důvod použití zajištění. Důvod spočívá ve vztahu ke všem přestupkům uvedených ve veškerých právních předpisech.

Účelem ustanovení je, aby bylo zabráněno osobě, v pokračování protiprávního jednání a také aby takovým jednáním nebylo mařeno řádné objasnění přestupku, příkladem může být ničení stop atd. Přistižení může být kýmkoli, nikoli pouze policistou.

„Recidiva není podmínkou k naplnění obavy, že osoba bude v jednání pokračovat. Postačí, když z okolností vyplývá, že se osoba dalšího protiprávního jednání dopustí, a to jakéhokoli.“⁴⁵

Recidivní protiprávní jednání se nemusí vztahovat na stejnou skutkovou podstatu přestupku, ani a stejný přestupek. Postačí důvodná obava z pokračování v protiprávním jednání. Je však i možné, že osoba svým chováním vykazuje znaky, že v protiprávním jednání bude pokračovat po odjezdu policistů.

Příkladem může být situace, kdy fyzické napadání mezi dvěma osobami bylo přerušeno policisty. V průběhu úkonu jedna z osob druhé osobě sděluje: „Počkej, až odejdou a budeme tu sami, já ti ještě ukážu!“

⁴⁴ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁵ HRINKO, Martin. *Zajištění osoby – stanovisko*. Praha: Ředitelství služby pořádkové policie, 14. října 2014, s. 2.

9.2.1.1.7 § 26 odst. 1 písm. g)

„Policista je oprávněn zajistit osobu, která není trestně odpovědná a byla přistižena při jednání, které má znaky trestného činu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci.“⁴⁶

„Trestněprávní odpovědnost je vyloučena podle úpravy de lege lata u osob mladších 15 let. V případě těchto osob lze použít, pokud se dopustily činu jinak trestného, opatření potřebná k jejich nápravě. Trestě odpovědný není dále ten, kdo pro duševní poruchu v době spáchání činu nemohl rozpoznat jeho protiprávnost nebo ovládat své jednání.“⁴⁷

9.2.1.1.8 § 26 odst. 1 písm. h)

„Policista je oprávněn zajistit osobu, která je nezletilá, je-li to nezbytné pro její navrácení do rodičovské nebo jiné obdobné péče jejímu zákonnému zástupci.“⁴⁸

V souvislosti s podmínkou „nezletilosti“ lze uvést, že zletilosti osoba nabývá se nabývá dovršením osmnáctého roku věku. Před dosažením tohoto věku zletilosti nabývá jen uzavřením manželstvím.⁴⁹

Je-li důvodná obava, že nezletilý je v ohrožení života či zdraví, je splněna podmínka nezbytnosti pro navrácení. Pokud je zjištěno, že nezletilý je schopný se postarat o sebe sám, má kde bydlet a má zajištěn i finanční příjem, není splněna podmínka, aby byly navrácen zpět k zákonnému zástupci.

⁴⁶ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁷ MATES, P.; SLABÝ, A.; ŠKODA, J.; ŠMERDA, R.; VAVERA, F. *Zákon o Policii s komentářem*. 3. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2023, 130-131 s. ISBN 978-807380-917-1.

⁴⁸ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁹ MATES, P.; SLABÝ, A.; ŠKODA, J.; ŠMERDA, R.; VAVERA, F. *Zákon o Policii s komentářem*. 3. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2023, 131 s. ISBN 978-807380-917-1.

9.2.1.1.9 § 26 odst. 1 písm. i)

„Policista je oprávněn zajistit osobu, která byla dopadena na základě pronásledování podle § 92 prováděném příslušníkem zahraničního bezpečnostního sboru.“⁵⁰

„Při přeshraničním pronásledování policie nejprve osobu ztotožní. Na základě tohoto vyzve dožadující stát, aby potvrdil/vyvrátil předání osoby podle evropského zatýkacího rozkazu. Jsou-li naplněny důvody vazby podle §396 odst. 1 tr. řádu, může policejní orgán osobu zadržet a vydat ji v souladu se zákonem o mezinárodní justiční spolupráci.“⁵¹

V takovém případě není povinností, aby policista prověřoval příčinu, kvůli které byla osoba na útěku. Pouze ho zajímají okolnosti, které se staly na území ČR. Hlavním účelem tohoto ustanovení je předání osoby státu, který si ji dožaduje anebo rozhodnout jinak.

9.2.1.1.10 § 26 odst. 5

„O zajištění sepíše policista úřední záznam“⁵²

Úřední záznam musí být sepsán bez odkladu a musí obsahovat obligatorní náležitosti. Čas, důvod, průběh a okolnosti úkonu. Dále by v něm měly být uvedeny identifikační údaje zajištěné osoby a další obligatorní položky úředního záznamu.

Povinností policisty není, aby na žádost zajištěné osoby bylo vystaveno potvrzení o provedeném úkonu. Úřední záznam se posléze uchovává po dobu minimálně 5 let.

⁵⁰ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁵¹ LINHART, Martin. *Stanovisko odboru bezpečnostní politiky ohledně právního základu pro omezení osoby na svobodě na základě přeshraničního pronásledování do České republiky*. Praha: Ministerstvo vnitra, Odbor bezpečnostní politiky, 27. března 2009, s. 2.

⁵² Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

9.2.2 Zajištění cizince

Ustanovení týkající se zajištění cizince, je využíváné zpravidla cizineckou policií. Je ale samozřejmé, že k takovému zásahu je oprávněn každý policista, bez ohledu na jeho zařazení v rámci policie. Jedná se o zásah, umožňující omezit krátkodobě cizince na svobodě. Důvodem může být jeho správní vyhoštění nebo ukončení pobytu.

Účelem zajištění cizince a zjištění osoby dle § 26 ZoP, je rozdílné odlišení. Z hlediska § 26 ZoP je možné zajistit osobu bez ohledu na jeho na jeho státní příslušnost, z hlediska § 27 ZoP není možné, aby byla zajištěn občan ČR.

9.2.2.1 Práva a povinnosti policisty

Před uvedením do režimu zajištění je policista povinen se přesvědčit, zda osoba není ozbrojená. To bude provedeno v rámci prohlídky osoby dle § 111 ZoP. Policista má oprávnění připoutat osobu dle podmínek stanovených zákonem. Posléze může být osoba umístěna do policejní cely dle § 28 ZoP. Nutností je i zjištění totožnosti osoby dle § 63 odst. 2 a odst. 4. ZoP. V případě potřeby a nutnosti policista využije donucovací prostředky nebo zbraň dle § 52 a § 56 ZoP. V poslední řadě je nutné informovat cizineckou policii a předat osobu příslušnému orgánu.

9.2.2.2 § 27 odst. 1 písm. a) ZoP

„Policista je oprávněn zajistit cizince, jestliže se cizinec dopustil jednání, pro které lze pobyt na území České republiky ukončit nebo zahájit řízení o správním vyhoštění.“⁵³

Při zajištění cizince dle tohoto konkrétního ustanovení je nutné znát důvody pro správní vyhoštění či ukončení pobytu. Může se stát, pokud je cizinec zajištěn dle § 26 ZoP a následně budou zjištěny určité okolnosti, dojde ke změně na zajištění cizince dle § 27 ZoP.

⁵³ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

9.2.2.3 § 27 odst. 1 písm. b) ZoP

„Policista je oprávněn zajistit cizince, jestliže bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění a policista zjistí důvod pro zajištění cizince podle jiného právního předpisu.“⁵⁴

Důvody pro jiné zajištění může policista nalézt například v zákoně o pobytu cizinců. Jiné zajištění a řízení o správním řízení musí být splněno současně.

9.2.2.4 § 27 odst. 1 písm. c) ZoP

„Policista je oprávněn zajistit cizince, jestliže cizinec má být podle vykonatelného rozhodnutí vyhoštěn.“⁵⁵

Vyhoštění může mít povahu jak správní dle zákona o pobytu cizinců, ale i povahu trestněprávní. Dále pak vyhoštění ukládá soud osobě, která není občanem ČR.

9.2.2.5 § 27 odst. 1 písm. d) ZoP

„Policista je oprávněn zajistit cizince, jestliže je důvod se domnívat, že cizinec neoprávněně vstoupil na území České republiky nebo zde neoprávněně pobývá.“⁵⁶

Jedná se o nejčastější důvod aplikace tohoto ustanovení. Zpravidla se jedná o situace, kdy služba cizinecké policie v rámci pobytové kontroly (nejčastěji na dělnických ubytovnách) zjistí skutečnosti, které vyhodnotí jako neoprávněné setrvání cizince na území ČR.

9.3 Eskorta osob

Eskorta osob je upravena v závazném pokynu policejního prezidenta č. 159/2009, o eskortách, střežení osob a o policejních celách.

⁵⁴ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁵ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁶ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Eskortovaná osoba je omezena na osobní svobodě a to předvedením, zajištěním, zadržením či zatčením. Je důležité, aby eskortovaná osoba byla řádně poučena o jejích právech a povinnostech.

Eskortou se rozumí přemístění ve smyslu přesunu nebo převozu osoby omezené na osobní svobodě policistou do předem stanoveného místa. Eskorta začíná okamžikem poučení osoby omezené na svobodě a jejím sdělením, že bude provedena eskorta. Eskorta následně končí dosažením stanoveného místa k provedení služebních úkonů nebo předáním osoby oprávněnému orgánu, kterým může být např. soud nebo státní zastupitelství. Oprávněný orgán posléze potvrdí převzetí v písemném záznamu (např. v protokolu, rozhodnutí, žádance apod.).⁵⁷

Eskorta má i svá omezení. Při eskortě zjevně těhotné ženy, osoby zjevně vysokého věku, osoby se zjevnou tělesnou vadou nebo chorobou nebo osoby nemocné, policista musí vždy přihlédnout k jejímu zdravotnímu stavu a pokud je třeba, vyžádá si i vyjádření lékaře včetně jeho stanoviska, zda je konkrétní osoba schopna eskorty a za jakých podmínek. Při eskortě mladistvých a nezletilých osob v případech, ve kterých je to možné provádí eskortu zpravidla v civilním oblečení a civilním vozidlem.

9.3.1 Zásady eskorty dle čl. 3 ZPPP č. 159/2009

Eskortovaná osoba musí být poučena o důvodech eskorty, dále tak o jejích právech a povinnostech. Také musí být zmíněn režim eskorty a možnost případného použití donucovacích prostředků. Při započetí eskorty musí být zaopatřena hlásná služba operačnímu důstojníkovi. Stejně tak tomu je i při ukončení eskorty.

Další povinností je prohlídka osoby, a pokud je osoba ozbrojena, odebrání zbraně. Potvrzení o odebrání zbraně vydá policista osobě bez zbytečného odkladu, nejpozději však při ukončení eskorty. Nutností je i opětovná prohlídka osoby, v případě jejího vzdálení z dosahu eskortujících policistů.

⁵⁷ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159/2009, čl. 3.

Policisté musí v průběhu eskorty sledovat chování eskortované osoby. V případě porušení tak hrozí použití donucovacích prostředků nebo zbraně. Též je nutností sledovat, aby u eskortované osoby nedocházelo k sebepoškozování, ničení majetku a odhazování věcí důležitých pro trestní řízení.

Pokud je eskorta prováděna s více osobami, musí být zamezeno jejich vzájemnému dorozumívání anebo kontakt s jinými osobami. Policista stejně tak nekomunikuje s eskortovanou osobu, jen pokud se nejedná o pokyny a příkazy.

Policista nesmí za žádných okolností a žádných důvodů v průběhu eskorty odkládat své výstrojní a výzbrojní součástky a též nesmí bezdůvodně přerušovat průběh eskorty.

Při eskortě se zpravidla využívá služební vchod. Pokud policista nemá přesně stanovená trasu, vybírá trasu s ohledem na bezpečnostní hlediska a účelnosti.

9.3.2 Poučení eskortované osoby

Před zahájením eskorty je nutné, aby osoba, která bude eskortovaná byla řádně poučena o svých právech a případných povinnostech.⁵⁸

Jedná se o právo na respektování lidské důstojnosti, kdy na ni nesmí být vyvíjen fyzický ani psychický nátlak. Právo na kontaktování právního zástupce a právo na poskytnutí právní pomoci. Dále jí musí být sděleno i právo na lékařské ošetření. Právo být informován o dalším předpokládaném postupu a předpokládaném trvání omezení osobní svobody a o důvodech omezení osobní svobody. Dále musí být poskytnuto právo být vyslechnut a právo odepřít výpověď. Jejím právem je dále být ihned propuštěn, jakmile pominou důvody omezení osobní svobody. Mezi povinnosti se řadí uposlechnout příkazů policisty. Musí se podrobit tzv. bezpečnostní prohlídce na zbraň. V neposlední řadě musí být sděleno, že během eskorty nesmí otevírat okna, pít, jíst, kouřit, tropit hluk nebo jiným způsobem narušovat průběh eskorty.

⁵⁸ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159/2009, čl. 3.

9.3.3 Střežení osoby

Jde o soustavnou přítomnost nejméně jednoho policisty, který je určen oprávněným policistou, u osoby omezené na osobní svobodě, která byla policistou řádně poučena o omezení na svých právech, za účelem zamezení jejímu útěku, překažení pokusů o sebepoškození, napadení osob a podobně.

9.3.4 Provádění eskort

Eskorta může být provedena z vlastního rozhodnutí, kdy se policista sám rozhodl na místě omezit osobní svobodu osoby a eskortovat ji z místa služebního zákroku nebo úkonu. Při takové eskortě je velitelem eskorty policista, který byl určen velitelem hlídky. Průběh eskorty zaznamená do úředního záznamu či protokolu. V případě mimořádné události během eskorty, policisté zpracují záznam do písemného rozhodnutí o eskortě.

Eskorta může být i z rozhodnutí oprávněného policisty, která je zpravidla prováděna po předchozí žádosti oprávněného orgánu, kterým může být např. soud, státní zástupce a podobě. Žádost je evidována v informačním systému policie. Pokud se jedná o plánovanou eskortu, oprávněný policista musí obeznámit příslušné operační středisko policie, a to seznamem eskort, na kterém jsou plánovány veškeré eskorty a v jaký kalendářní den mají být provedeny.

9.3.5 Druhy eskort

Druhů eskort je celá řada, může se jednat o pěší eskortu, eskortu dopravním prostředkem nebo eskorta letadlem.

Při pěší eskortě zaujme jeden eskortující policista místo vedle eskortované osoby. Druhý z policistů zaujme místo za eskortovanou osobou. Pokud se jedná o pěší eskortu prováděnou jedním policistou, což je za zcela výjimečných případech, policista je vždy vzadu za eskortovanou osobou. Musí být od eskortované osoby tak, aby jí byl schopen zabránit v útoku a v přístupu ke své služební zbrani a ostatním výstrojním součástkám.

9.4 Policejní cely

Zákonné podmínky pro umístění osoby do policejní cely jsou uvedeny v § 28 ZoP.

„Policista je oprávněn umístit do policejní cely (dále jen „cela“) osobu (1) zajištěnou, (2) zadrženou, (3) zatčenou, (4) dodávanou do výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy, (5) převzatou policistou k provedení procesních úkonů z vazby, výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy, nebo (6) předvedenou podle § 63 nebo 65, nelze-li pro odpor osoby zajistit provedení úkonu uvedeného v § 63 nebo 65.“⁵⁹

Je nutné, aby policisté postupovali dle principu přiměřenosti. Dále aby nebylo využito takové možnosti v případech, kdy taková forma zásahu do osobních práv osoby není nezbytně nutná.

9.4.1 Zadržená osoba

Takovou osobou se rozumí osoba, která je zdržena dle trestního řádu. Může se jednat o osobu podezřelou či obviněnou. Pokud dojde k zadržení ze strany policejního orgánu, jeho povinností je vzniklou událost bezodkladně ohlásit státnímu zástupci. Policejní orgán při tom sepiše protokol, který následně státnímu zástupci předá a ten tak může zvážit, zda osoba bude umístěna do vazby či ne. Obviněný může být zadržen však nejdéle 48 hodin. V této zákonné lhůtě musí být předán soudu, pokud k tomu nedojde, zadržená osoba bude muset být propuštěna na svobodu.

9.4.2 Zatčená osoba

V režimu zatčení se jedná o jedno další ze zásahu do osobní svobody. Zatčenou osobou je osoba obviněná, u níž je dán, některý z důvodů vazby. Osobu, která má být zatčena, však nelze předvolat, předvést či zadržet. Nedojde tak její

⁵⁹ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

přítomnosti u výsledku. V přípravném řízení vydá soudce na návrh státního zástupce příkaz, aby daná osoba byla zatčena.

9.4.3 Osoba dodávaná do VTOS, zabezpečovací detence, ochranného léčení, nebo ochranné výchovy

U osoby dodávané do VTOS není podstatné, aby bylo stanoveno do věznice, jakého druhu má být dodána. Může se jednat například o věznici s dozorem, s ostrahou nebo se zvýšenou ostrahou. Policista v tomto případě má oprávnění užít nezbytné prostředky k realizaci dodání osoby do výkonu zabezpečovací detence. Policista v tomto případě může osob využít oprávnění, pokud je nebezpečná sobě a okolí, umístění do policejní cely či užití pout. U osob, které mají být dodány do ochranného léčení nebo ochranné výchovy policista užije obdobných oprávnění.

9.4.4 Osoba převzatá policistou k provedení procesních úkonů z vazby, výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení, nebo ochranné výchovy

„Podle tohoto písmene lze do policejní cely umístit osobu omezenou na svobodě v zájmu zajištění procesních úkonů (například za účelem konfrontace, rekonice, prověrky na místě), kdy tuto osobu policista převzal u jiného zařízení, v jehož rámci je osoba omezena na svobodě.“⁶⁰

9.4.5 Osoba předvedená podle § 63 nebo 65 ZoP, nelze-li pro odpor osoby zajistit provedení úkonu uvedeného v § 63 nebo 65 ZoP

Dle § 63 ZoP lze předvést osobu, která odmítne prokázat svoji totožnost, nebo ji nemůže prokázat ani po poskytnutí potřebné součinnosti a policista tak na místě úkonu nemůže zjistit totožnost.⁶¹

Předvedení spočívá v provedení úkonů, které směřují ke zjištění totožnosti. Do policejní cely se osoba, tak umístí osoba, která pro odpor při zjišťování

⁶⁰ MATES, P.; SLABÝ, A.; ŠKODA, J.; ŠMERDA, R.; VAVERA, F. *Zákon o Policii s komentářem*. 3. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2023, 141 s. ISBN 978-807380-917-1.

⁶¹ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

totožnosti policistou, nespolupracuje. Policista se musí snažit daný odpor aktivně překonat. Pokud osoba neprokazuje součinnost, je potřeba získat informace, které vedou k jejímu ztotožnění snímáním daktyloskopických otisků, zjišťováním tělesných znaků, měřením těla či odebrání biologických vzorků umožňující získání informací o genetickém vybavení.

9.4.6 Druhy policejních cel

„Policejní cely jsou rozděleny závazným pokynem policejního prezidenta č. 159/2009, o eskortách, střežení osob a o policejních celách, na tři druhy:

- *Cela pro vícehodinové umístění, ve které může být osoba umístěna až do doby uplynutí maximální lhůty k omezení osobní svobody (u zadržení až 72 hodin, tj. 48 hodin podle § 76 odst. 4 TRŘ + 24 hodin podle § 77 odst. 2 TRŘ),*
- *Cela pro krátkodobé umístění, ve které může být osoba umístěna v celkovém součtu maximálně 6 hodin,*
- *Mobilní cela, určená pro krátkodobé umístění osoby, ve které může být osoba rovněž umístěna v celkovém součtu maximálně 6 hodin.⁶²*

Každá z cel má poté jednotlivé požadavky na vybavení a zásady jejího stavení. Ředitel daného útvaru policie následně rozhoduje po vyjádření zdravotnického zařízení MV a příslušného hygienika o tom, co je a co není cela.⁶³

10 Kazuistika a analýza případu

V následující kapitole budou uvedeny reálné příklady z policejní praxe, ve kterých došlo k využití oprávnění spojených s omezením osobní svobody dle ZoP. Úřední záznamy, které byly sepsány, k uvedenému zákroku, byly pozměněny tak, aby nebyly identifikované uvedené osoby.

⁶² ŠTEINBACH, M., ŠLESINGER, R., ZIMMERMANN, M., BÍLEK, M., HLAVÁČOVÁ, K., *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. 47 s. ISBN 978-80-7598-193-6.

⁶³ Tamtéž.

Smyslem této kapitoly je obohatit bakalářskou práci o reálnou policejní práci v praxi. Příklad je závěrem zanalyzován z pohledu autorky práce.

10.1 Příklad č. 1

Konkrétní příklad se týká využití oprávnění zajištění osoby podle § 26 odst. 1 písm. a) ZoP.

Hlídka OOP s volacím znakem J-21 ve složení pprap. J. O. – velitel hlídky a pprap. K. L. – člen hlídky, dne 10.1.2024 v 15:05 byla vyslána prostřednictvím IOS na adresu Máchalova 21, Praha 8, kde se má nacházet přítelkyně oznamovatele, která běhá po bytě a křičí, že je posedlá ďáblem, a že všechny chce zabít.

Na místo současně dorazila hlídka OHS s volacím znakem J-12 ve složení pprap. T. E. – velitel hlídky a nstržm. F. T. – člen hlídky.

Po příjezdu hlídek na místo byl ztotožněn oznamovatel dle § 63 odst. 2 písm. d) ZoP jako:

- Jaroslav Koutný, nar. 5.12.1990 v Praha 10, svobodný, doklad: 112345678, trv. bytem Máchalova 21, Praha 8, tel.: 123 654 789.

P. Koutný byl řádně poučen dle § 61 odst. 3 ZoP a byl vyzván k podání vysvětlení dle § 61 odst. 1 písm. a). Ten uvedl, že přítelkyně od rána sledovala televizi a následně začala zmateně pobíhat po bytě a vykřikovat, že je posedlá ďáblem a všechny zabije. Z tohoto důvodu a dále z důvodu, že měl strach o svůj život a zdraví zavolal na tísňovou linku 158.

Dále byla na místě ztotožněna výše zmíněná přítelkyně oznamovatele dle § 63 odst. 2 písm. d) ZoP jako:

- Filoména Veselá, nar. 4.10. 1994 v Brno, svobodná, doklad: 987654321, trv. bytem Máchalova 21, Praha 8, tel: 852 741 963.

Tato osoba se nacházela v obývacím pokoji, po kterém zmateně pobíhala, vykřikovala nesrozumitelná slova, neustále si sama pro sebe něco povídala a

každou chvíli si klekala či lehala na podlahu. Hlídka se s danou osobou pokoušela neúspěšně navázat kontakt, kdy v během toho si p. Veselá uprostřed místnosti stáhla kalhoty a začala močit. Následně s kalhotami pod koleny odběhla do vedlejší místnosti. Hlídka ji následovala již v doprovodu RZS K 617, která na místo právě dorazila. Po několika minutách přesvědčování, p. Veselá souhlasila s vyšetřením v sanitce a v klidu vyšla před bytový dům v doprovodu hlídky. Před domem si lehla na zem a dokola opakovala, že již nikdy neuvidí rodinu, přestala spolupracovat a začala se vzpouzet. Z kapsy u mikiny najednou vyndala kapesní nůž, kterým se okolo sebe začala ohánět. Když se hlídka pokusila přiblížit blíže, p. Veselá se jejich směrem tímto nožem ohnala. Hlídka ji opakovaně zákonně vyzvala, aby upustila od protiprávního jednání a nůž odložila, jinak bude užito donucovacích prostředků. Těchto výzev p. Veselá neuposlechla. Hlídka tedy po neuposlechnutí zákonných výzev dne 10.1.2024 v 16:15 hod. přistoupila k zajištění osoby dle § 26 odst. 1 písm. a) ZoP, kdy osobě bylo za použití hmatů a chvatů dle § 52 písm. a) odebrán kapesní nůž a dále osobě již ležící na zemi byly ruce za použití hmatů svedeny za záda a přiložena služební pouta. Při použití DP nedošlo ke zranění osoby ani škodě na majetku. Následně byla provedena prohlídka osoby dle § 111 písm. b) článkem J-21 pprap. K.L. Při prohlídce nebylo nic jiného nalezeno. Poté se okamžitě uklidnila a následovala bez odporu hlídku do sanitky, kde si p. Veselou převzala RZS do péče.

Hlídka následně asistovala RZS na jejich žádost při převozu p. Veselé do PL Bohnice v Praze, kde byla dne 10.1.2024 v 17:30 předána do péče lékařů a zároveň ukončeno zajištění osoby a sejmuta služební pouta. Vše proběhlo bez závad.

10.2 Analýza příkladu č. 1

V uvedeném příkladě policisté dorazili na místo oznámení. Zprvu ztotožnili osoby dle § 63 odst. 2 písm. d). Následně vyslechli přítomné osoby, aby zjistili, co se na místě událo. Po zjištění začali řešit situaci tím, že uklidňovali osobu a přesvědčovali ji ať se uklidní a nechá se vyšetřit. Osoba souhlasila do doby, než vyšla v doprovodu hlídky před dům, kde začala sebe i ostatní ohrožovat kapesním nožem.

Po zákonných výzvách byly použity donucovací prostředky k zamezení protiprávního jednání, kterými policisté disponují mají k jejich užití oprávnění dle § 53 odst. 1. ZoP Podmínky použitých DP byly splněny, ať už co se týká zákonné výzvy osoby, tak i použití DP k ochraně bezpečnosti své osoby, jiné osoby, popřípadě majetku a veřejného pořádku. A bylo to nezbytné k překonání odporu osoby, proti níž zakročovali. Tímto bylo splněno dosažení účelu sledovaného služebním zákrokem.

Omezení osobní svobody v režimu zajištění dle § 26 odst. 1 písm. a) ZoP, který umožňuje aplikaci tohoto institutu v případě, že osoba „svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život, život nebo zdraví jiných osob nebo majetek“⁶⁴, bylo shledáno, splněné oprávnění užití tohoto institutu, v okolnostech jednání, kterým bylo bezprostřední ohrožování života osoby, život a zdraví jiných osob. Pokud by policisté nezakročili, osoba by v protiprávním jednání pokračovala.

Jako autorka práce jsem zanalyzovala a zhodnotila uvedené informace. Zajištění osoby dle § 26 odst. 1 písm. a) ZoP hlídkou OOP, při čemž byla p. Veselá omezena na osobní svobodě je dle mého názoru v souladu se zákonem. Podmínka bezprostředního ohrožování veřejného zájmu byla rovněž splněna. Účelem zajištění osoby je faktické okamžité zabránění osobě v protiprávním jednání, což se zasahujícím policistům povedlo, a zároveň tím zamezili osobě v dalším páchání protiprávní činnosti.

10.3 Příklad č. 2

Konkrétní příklad se týká využití oprávnění zajištění osoby podle § 26 odst. 1 písm. f) ZoP.

Hlídka OOP s volacím znakem L-44 ve složení prap. F. U. – velitel hlídky a pprap. R. L. – člen hlídky, dne 17. 8. 2023 v 20:05 při hlídkové činnosti si povšimla na adrese Lipovského 47, Praha 4, muže, který zde železnou tyčí mlátí do čelního skla zapakovaného vozidla. Hlídka na místě za pomoci červeného a modrého výstražného světla zastavila u muže služební vozidlo a následně jej dle

⁶⁴ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

zákonné výzvy opakovaně vyzvala, aby upustil od protiprávního jednání. Muž však těchto výzev neuposlechl a nadále ve svém jednání pokračoval. Hlídka jej opětovně vyzvala. Následně muž zanechal svého protiprávního jednání ve chvíli, kdy tímto způsobil škodu na čelním skle vozidla a to tak, že sklo celé popraskalo. Muž byl řádně poučen dle § 61 odst. 3 ZoP a byl vyzván k podání vysvětlení dle § 61 odst. 1 písm. a) ZoP. Na otázku, proč toto dělá muž odpověděl, že se jedná o vozidlo jeho bývalého zaměstnavatele, který jej dnešního dne z práce propustil. Hlídka se rozhodla z důvodu přistižení muže přímo při činu a důvodné obavy, že by mohl v protiprávním jednání pokračovat zajistit dle § 26 odst. 1 písm. f) ZoP a to dne 17.8.2023 v čase 20:15 hodin. Muži byly ruce za použití hmatů svedeny za záda a přiložena služební pouta. Při použití DP nedošlo ke zranění osoby ani škodě na majetku. Následně byla provedena prohlídka osoby dle § 111 písm. b) členem hlídky J-21 pprap. R.L. Při prohlídce nebylo nic jiného nalezeno.

Následně byl muž ztotožněn dle poskytnuté součinnosti podle § 63 odst. 2 písm. a) ZoP jako:

- Jaroslav Koutný, nar. 5.12.1990 v Praha 10, svobodný, doklad: 112345678, trv. bytem Máchalova 21, Praha 8, tel.: 123 654 789.

Pan Koutný byl řádně poučen o jeho právech a povinnostech. Hlídka se jej zeptala, zda se necítí zraněn a zda požaduje lékařské ošetření, kdy toto odmítl. Dále byl poučen o svém právu o vyrozumění osoby blízké či osoby, kterou si určí, že byl omezen na osobní svobodě, kdy toto se rozhodl nevyužít. Dále o právu na právní pomoc, kdy toto rovněž odmítl. Pan Koutný se rozhodl nevyužít žádného z jeho práv a veškerému poučení porozuměl. Dále byl poučen, že bude eskortován na MOP Chodov a po celou dobu eskorty bude dbát pokynů policistů, nebude nijak narušovat průběh eskorty, nebude s nikým komunikovat, při jakémkoli pokusu o útěk nebo narušení eskorty bude použito dalších donucovacích prostředků nebo zbraně. Tomuto poučení rovněž porozuměl. Následně byl pan Koutný odveden ke služebnímu vozidlu, do kterého byl usazen a připoután na místo za spolujezdcem, kde vedle něj usedl prap. F. U. – velitel hlídky. Druhý člen hlídky pprap. R. L. usedl na místo řidiče, kde přes vysílačku a bezpečnou mobilní platformu vyrozuměl o celé věci svého vedoucího a

operačního důstojníka. Následně byla zahájena eskorta pana Koutného na MOP Chodov k provedení dalších úkonů. Eskortu proběhla bez závad.

10.4 Analýza příkladu č. 2

V uvedeném příkladě si policisté při výkonu hlídkové služby povšimli muže, který se dopouštěl protiprávního jednání, a to konkrétně toho, že mlátil železnou tyčí do čelního skla zaparkovaného vozidla. Neváhali a na místě předepsaným způsobem zastavili služební vozidlo a okamžitě se vydali tuto situaci řešit. Tomuto muži okamžitě dle zákonných výzev sdělili, aby upustil od svého protiprávního jednání.

Po zákonných výzvách a podání vysvětlení muže se jej rozhodli dle § 26 odst. 1 písm. f) ZoP, který umožňuje aplikaci tohoto institutu v případě, že osoba „*byla přistižena při jednání, které má znaky přestupku, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci*“, bylo shledání, splněné oprávnění využití tohoto institutu, v okolnostech jednání, které má znaky přestupku, kdy by v tomto jednání mohl nadále pokračovat a případně i mařit řádné objasnění věci. Pokud by policisté nezakročili, osoba by zcela jistě v protiprávním jednání pokračovala.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo seznámení s platnými a účinnými postupy při užití pout, postupy při poutacích technikách a poukázání na možná právní taktická pochybení při uvedených poutacích technikách v policejní praxi. Dalším cílem bylo seznámení s platnými a účinnými postupy při vyžití institutu omezení osobní svobody dle zákona o Policii České republiky.

Teoretická část byla zaměřena na zpracování formy sběru dat a informací získaných z odborné literatury, zákonů, judikatury a internetových zdrojů. Věnovalo se v ní popisu samotného Zákona o Policii České republiky, na což navazovaly pojmy týkající použití pout. Jednalo se připoutání dle § 25 ZoP, kde bylo rozebráno, jakým způsobem může policista tento institut využít. Dalším bylo využití pout jako donucovací prostředek a jako poslední užití pout dle § 54 ZoP. Navazující kapitolou bylo obecné použití služebních pout a jaké možnosti má policista, v případě, že u sebe či při sobě služební pouta nemá. V souvislosti s tím, bylo popsáno, jaké druhy pout existují a které z nich jsou využívány českou policií. Pro porovnání autorka práce přidala kapitolu, týkající se použití pout strážníky, ke které využila zákon č. 553/1991 Sb., o Obecní policii. V neposlední řadě se autorka věnovala poutacím technikám, které detailně popsala a jaká je následná manipulace se spoutanou osobou a jakým způsobem postupovat při snímání služebních pout nebo jednorázových pout. Krátká kapitola je zaměřena i na traumatickou asfyxii, ke které může dojít při špatném postupu určitých poutacích technik.

Další část teoretické části je zaměřena na omezení osobní svobody dle zákona o policii. V první řadě je zmíněno o institutech, které řeší případy, kdy se s omezenou osobou jedná nepřiměřeným způsobem. Na to navazuje, jaká práva má osoba omezená na osobní svobodě. Další kapitola rozebírá druhy omezení osobní svobody, které zákon o policii rozlišuje a ukládá policistům oprávnění využít tento institut. Autorka práce se zaměřila dále na pojmy jako je eskorta osob a střežení osoby. Jedná se pojmy, úzce související s omezením osobní svobody.

V poslední kapitole se autorka věnovala policejním celám, které také úzce souvisí s omezením osobní svobody.

V praktické části se autorka věnovala vybraným příkladům týkající omezení osobní svobody v režimu zajištění. Konkrétní případ je zprvu popsán dle úředního záznamu a posléze autorka daný případ zanalyzovala, jakým způsobem bylo postupováno ze strany policistů a zda byl zákrok právně v pořádku a v souladu s právními předpisy. Stejně tak tomu je i v druhé kazuistice.

K vymezení možných právních a taktických pochybení při úkonech a zákrocích týkající se poutacích technik a omezení osobní svobody bylo využito především z dostupné odborné literatury, odborných článků, judikatury, zákonů a v neposlední řadě interních dokumentů policie. Díky získaným informacím z uvedených zdrojů bylo možné v co nejvyšší míře dosáhnout naplnění stanoveného cíle.

Pro další práce, které by zacházely více do hloubky za použití všech vyčerpávajících informací k tomuto tématu, by bylo v tomto směru vhodné rozšířit například o porovnání zákonných ustanovení, umožňující použít pouta, poutací techniky a omezení osobní svobody, s jinými zahraničními zeměmi. Mohlo by se jednat o státy Evropy jako Německo, Rakousko, Itálie nebo například Albánie, které jsou České republice poměrně blízko anebo by mohlo jít o státy z jiných kontinentů, příkladem by mohlo být USA, Kanada nebo i Asijské země.

Bakalářská práce pomohla autorce rozšířit znalosti v oblasti týkající se poutacích technik, ale i v oblasti omezení osobní svobody. Autorka zatím neměla možnost se uvedenými instituty v reálné policejní praxi setkat. Proto věří, že účel této bakalářské práce ji dopomůže, aby nedocházelo k žádným pochybením.

Seznam použité literatury

Monografie:

1. ADAMS, Ronald J. *Jak přežít v betonové džungli: zkušenosti amerických policistů v boji se zločinem*. Praha: Armex, 2001. ISBN 80-86244-19-9.
2. HEŘMAN, Radomír. *Pořádková činnost policie: vybrané kapitoly I*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2022. ISBN 978-80-7251-527-1.
3. HRINKO, Martin. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2020. ISBN 978-80-7380-793-1.
4. JELÍNEK, J. a kol.: *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 8. vyd. Praha: Leges, 2020. ISBN 978-80-7502-395-7.
5. KVAPILOVÁ, Helena a DOGOŠI, Michal. *Soudní lékařství pro právníky a policisty*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-059-8.
6. MATES, Pavel. *Zákon o policii s komentářem*. 3. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2023. ISBN 978-80-7380-917-1.
7. ŠTEINBACH, M., ŠLESINGER, R., ZIMMERMANN, M., BÍLEK, M., HLAVÁČOVÁ, K. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-136-6.
8. VANGELI, B. *Zákon o policii České republiky. Komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 9780-7400-543-5.

Zákonná úprava a interní akty řízení:

9. HRADIL, Martin. *Edukační policejní systém: Eskorty, střežení osoby*. Interní dokument
10. HRINKO, Martin. *Zajištění osoby – stanovisko*. Praha: Ředitelství služby pořádkové policie, 14. října 2014.
11. HÝBLEROVÁ, Michaela. *Edukační policejní systém: Omezení osobní svobody a připoutání*. Interní dokument.

12. LINHART, Martin. *Stanovisko odboru bezpečnostní politiky ohledně právního základu pro omezení osoby na svobodě na základě*
13. Listina základních práv a svobod 2/1993 Sb.
14. Nález Ústavního soudu ze dne 27. října 2015, sp. zn. I. ÚS. 860/15
15. Nález Ústavního soudu ze dne 18. února 2003, sp. zn. II. ÚS. 599/01
16. Zákon č. 553/1991 Sb., Zákon české národní rady o obecní policii.
17. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
18. Závazný pokyn policejního prezidenta ze dne 30. září 2020, o pátrání.
19. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 159/2009, čl. 3.
20. HRADIL, Martin. *Edukační policejní systém: Eskorta, střežení osoby.* Interní dokument
21. HRINKO, Martin. *Zajištění osoby – stanovisko.* Praha: Ředitelství služby pořádkové policie, 14. října 2014.
22. HÝBLEROVÁ, Michaela. *Edukační policejní systém: Omezení osobní svobody a připoutání.* Interní dokument.
23. LINHART, Martin. *Stanovisko odboru bezpečnostní politiky ohledně právního základu pro omezení osoby na svobodě na základě přeshraničního pronásledování do České republiky.* Praha: Ministerstvo vnitra, Odbor bezpečnostní politiky, 27. října 2009.
24. LINHART, Martin. *Stanovisko odboru bezpečnostní politiky k možnosti zajistit svědka podle § 26 odst. 1 písm. c) zákona o policii, který se nedostavil na předvolání k výslechu a možnosti umístit ho podle § 28 písm. a) zákona o policii do policejní cely.* Praha: Ministerstvo vnitra, Odbor bezpečnostní politiky.

Webové stránky a elektronické zdroje:

25. Věc Kummer proti České republice, stížnost č. 32133/11. [online]. Databáze vybraných rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva. [cit. 5.6.2021]. Dostupné z:

- http://eslp.justice.cz/justice/judikatura_eslp.nsf/WebSearch/C2A22B1A15588041C1257D1D002FDDE0?openDocument&Highlight=0
26. ŠTURMA, Pavel; ŠÁMAL, Pavel. *Právní slovník [online]*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck., 2009 [cit. 15.2.2024]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz>
27. Armed. Výběr pout. In: amred.cz [online]. Praha: Armed store s. r. o. [cit. 2024-02-09]. Dostupné z: <https://www.armed.cz/clanky/vyber-pout/>
28. Euro security products. Textilní pouta. In: euro-security.info.cz [online]. Praha: ESP Products, s. r. o. [cit. 2024-02-09]. Dostupné z: <https://www.euro-security.info/cs/textilni-jednorazova-pouta.html>.
29. MINISTERSTVO VNITRA. *Obecní policie*. Online [2024]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/obecni-policie-652273.aspx>. [cit. 2024-02-10].
30. MLÁDEK, R., Znáte všechny tyto druhy policejních pout? In: Top-Army shop.cz [online]. Praha: Safety Agency, s. r. o. [cit. 2024-02-10]. Dostupné z: <https://www.top-armyshop.cz/magazin/druhy-policejnich-pout>.